І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 76. JERSEY CITY and NEW YORK, ЧЕТВЕР, 27-го КВІТНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, THURSDAY, APRIL 27, 1967 No. 76. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Середа, 26-го квітня, 1967

В АМЕРИЦІ

ПРОВІДНИЙ ЗНАВЕЦЬ МІСЯЦЯ ТВЕРДИТЬ, що вода спричинила форму теперішньої поверхні тієї плянети, на яку людина хоче дістатися в найближчих роках. Славний американський хемік, власник нагороди Нобеля та винахідник так званої важкої води д-р Гаролд Юрі, доповідав у Вашинґтоні в Національній Академії Наук про те що на Місяці колись були озера, які висохли і після них залишилося те, що тепер називається кратерами. Д-р Юрі покликається і на інших науковців, які перед ним твердили, що колись Місяць був мокрий. Але вода на Місяці випарувала в космос, і тепер Місяць сухий.

НЮЙОРКСЬКИЙ МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ МУЗЕЙ Мистецтва дістане оригінальну єгипетську святиню з місцевости Дендур, вік якої виносить 2,000 років. Цю святиню подарувала ЗДА Об'єднана Арабська Республіка із вдячности за те, що Америка жертвувала 16 мільйонів дол. на рятування мистецьких пам'яток в Нубії внаслідок будови греблі на Нілі в околиці Асвану. Про цю святиню старалися різні місцевості в ЗДА, але найменована президентом Джансоном Комісія признала її Ню Йоркові, бо Мистецький Музей обіцяє цю стару святиню примістити під дахом в такому виді, як вона стояла в Нубії в Єгипті. Фахівці твердять, що ця святиня на вільному повітрі розлетілася б за кільканадцять років, бо тут інше повітря, як на єгипетській пустині.

ВІД 11-го ДО 20-го КВІТНЯ ЗБІЛЬШИЛОСЯ число проданих авт і становило 258,230 возів, а в тому самому часі минулого року воно виносило 257,456. Повищі числа відносяться до чотирьох великих автомобільних фірм: Крайслера, Америкен Моторс і Дженерал Моторс, які збільшили в середній декаді квітня число проданих авт, аКомпанія Форда в цій декаді продала менше авт цього року в порівнянні з 1966-им роком. Крайслер збільшив число проданих авт на 8 відсотків, Америкен Моторс на 2, а Дженерал Моторс на 1. Моторова Компанія Форда продала від 11-го до 20-го квітня на 5 відсотків менше авт, як в тому самому часі 1966-го року. Збільшене число проданих авт свідчить про поліпшення економіки.

ІНЖЕНЕРИ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ, ЯК ЛЮДИ ЖИТИМУТЬ за 100 років, це значить в 2067-му році. Ці передбачення є у відповідях 232-ох технологів фахівців, між якими є 180 деканів технічних шкіл. Від тепер за 100 років будуть відбуватися міжпланетні лети, люди їздитимуть тільки електричними автами, літатимуть одноособовими літаками. Сонце продукуватиме електричну енергію, буде тривимірна телевізія, підводні фарми, компютери контролюватимуть авта під час їзди і майже в усіх ділянках будуть люди користуватися компютерами. Наземна, повітряна і підводна та водна комунікація буде набагато швидша порівнанні з теперішніми комунікаційними засобами.

В БЕРЕЗНІ ВИДАТКИ НА ВІЙСЬКОВІ ЦІЛІ ЗДА виносили рекордову суму 6.7 більйона дол. Це найбільша одномісячна сума від початку війни у В'єтнамі. В лютому цього року ці видатки становили 5.6 більйона дол., а в січні — 6 більйонів дол. Коли в дальших трьох місяцях цього фінансового року витрати на оборону становитимуть по 6.7 більйона, то оборонний бюджет в цьому році, що закінчиться 30-го червня 1967, винесе 70 більйона дол., замість запланованих Урядом в січні ц.р. — 68-ох більйонів дол., отже дефіцит становитиме 2.6 більйона дол.

У СВІТІ

НОВИЙ ГРЕЦЬКИЙ ПРЕМ'ЄР КОНСТАНТИН КОЛЛЯС РАПОВІВ, що король Константин головуватиме на найближчому засіданні грецького уряду. Цим він знову підкреслив, що король схвалив військовий переворот у Греції та припинення цілого ряду постанов конституції. А втім король Константин буцім-то заявив американському амбасадорові Філіпсові Телботові, що він не погоджується з заведенням військової диктатури і буде намагатись як змога скоріше повернутись до конституційного ладу. Тим часом міністер внутрішніх справ, бриґадир Стіліянос Патакос, вплинув на міністра освіти, щоб той заборонив дівчатам у шкільному віці носити спіднички вище колін, та завів військові суди, що судитимуть людей за різні провини.

ЛЕОНІД БРЕЖНЄВ ЗАЯВИВ У ПРАЗІ на зібранні комуністичних ватажків з 24-ох европейських країн, що „пора вже домагатися", щоб Америка відкликала з Середземного моря свою Шосту Фльоту. Брежнєв знову закликав Комуністичний Китай до тіснішої співпраці у несенні допомоги Північному В'єтнамові — проти Америки. На тому збіговищі нема комуністичних представників з Юґославії, Румунії, Альбанії, Голляндії, Норвегії й Ісляндії, а від Швеції є один „обсерватор".

ЕСПАНІЯ ЗАБОРОНИЛА ПЕРЕЛЕТ британських літаків над її територією і Біскайською затокою, однак швидко після тієї заборони спростувала, що вона не думає бльокувати доступ Британії у повітрі до Ґібральтару. У всякому разі — конфлікт між Еспанією і Британією за Ґібральтар загострився.

СОВЄТСЬКИЙ ІНЖЕНЕР АШОТ ВАҐАНОВІЧ ХАЧАТРІЯН ВИБРАВ СВОБОДУ: він прибув на совєтському туристичному кораблі до Японії і зараз після того зголосився в американській амбасаді у Токіо та просив дати йому політичний азиль. Після перевірення тотожности втікача японськими властями — американці признали йому азиль. Совєтський втікач, мабуть, вірменин, на другий день після своєї втечі виїхав з Японії, — мабуть до Америки.

ІНДОНЕЗІЯ ПРОГОЛОСИЛА КОМУНО - КИТАЙСЬКИХ ШАРЖЕ Д'АФФЕР І ГЕНЕРАЛЬНОГО КОНСУЛЯ, як „небажаних осіб" та наказала їм виїхати. Вона закинула їм ведення діяльности, що не причетна до їх офіційних функцій. У відплату власті в Комуністичному Китаї видалили двох найвищої ранґи індонезійських дипломатів з Пейпінґу. Відносини між тими державами загострились до того пункту, що можна сподіватися повного зірвання між ними дипломатичних взаємин.

КОЛИШНІЙ ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН ВЕРНУВСЯ ДО АМЕРИКИ з своєї одномісячної подорожі по Далекому Сході. Він висловив переконання, що бомбардування совєтських летовищ в Північному В'єтнамі та можливе перенесення совєтських МІҐ-ів до прикордонних летовищ в Комуністичному Китаї не погрожує збройною інтервенцією Китаю, бо китайські комуністи здають собі справу з своєї мілітарної слабости. Ніксон вважає, що повна єдність американців в справі В'єтнаму і підтримка цілим американським народом політики президента Джансона може дати більші користі, ніж мільйон вояків у В'єтнамі.

Сенат ратифікував договір про мирне користування космічним обширом

Вашинґтон. — Сенат ратифікував 25-го квітня ц.р. 88 голосами без спротиву договір про користування космічним простором для мирових цілей, із забороною встановляти військові бази на будь-яких інших плянетах та перевозити у міжплянетному обширі зброю масового винищування. Цей договір підписали вже 79 інших держав, але він увійде в життя щойно тоді, коли підпишуть і ратифікують його ЗДА, Британія, СССР і ще дві інші держави. Офіційні американські кола прив'язують до того договору велике значення, як до ще одного „моста", що його — за концепцією президента Джансона — Америка має будувати до СССР й інших комуністичних країн. Наступним таким „мостом" має бути договір проти поширення атомової зброї. Однак, наприклад, сенатор Стром Тирмонд, республіканець з Північної Каролайни, генерал в резерві, заявив, що договір проти використовування сферичного простору для військових цілей — це клаптик паперу без реальних вартостей, а найбільш авторитетний генерал Ерл Вілер, голова шефів об'єднаних штабів, признав, що тепер американці будуть ще зоркіше стежити, чи большевицькі „спутніки" не везуть атомових бомб та що той договір не припинить висилання в космос так званих шпигунських сателітів, чи окремих військових штучних сателітів для досліджування погоди.

Сталінова дочка Свєтлана плянує зустріч з американськими інтелектуалами

Ню Йорк. — Дочка колишнього совєтського диктатора Сталіна Свєтлана Аллілуєва плянує виступати в американських коледжах і університетах, де вона зможе бачитися з інтелектуалами цієї країни. Її приятелі вже переговорюють про її виступи в різних академічних школах. Це має статися тоді, коли спаде трохи те зацікавлення її особою, що тепер дуже сильне. Свєтлана Аллілуєва виступатиме в товаристві пані Прісцилли Джансон МекМіллен, яка перекладає її працю про Сталіна. Праця має 80.000 слів і її має видати восени Видавництво Гартер енд Ров. 26-го квітня пані Аллілуєва мала відбути пресову конференцію в готелі Пляза, яку зорганізував Клюб Закордонної Преси в Ню Йорку. Тепер виявилося, що під час побуту в Швайцарії Сталінова донька перебувала в трьох місцях, щоб не звертати на себе уваги журналістів Найдовше жила вона в католицькому жіночому монастирі, де про неї знали тільки Мати цього монастиря та ще одна монахиня на всіх 50 осіб, що жили в цьому монастирі. Сестра Марґарета заявляє, що Свєтлана не брала участи в релігійних відправах в монастирській каплиці, але признає, що вона була на Службі Божій в католицькій церкві в місті Фрібурґу. На пресовій конференції, яка мала тривати одну годину, представники часописів мали подати на письмі свої запити із підписом і поданням часопису, в якому вони працюють. У конференції, яка відбулася в тому часі, як друкувалося це видання „Свободи", взяли участь представники „Свободи" і англомовного „Українського Тижневика".

Відбулися збори Відділів УККА у Вашинґтоні і Трентоні

Вашинґтон. — У суботу 22-го квітня відбулися тут загальні збори місцевого Відділу Українського Конґресового Комітету Америки, в результаті яких д-р Роман Барановський був обраний на голову цього Відділу. Зборами, що мали досить „живий" характер, зокрема при виборі нової Управи, провадила Президія в складі: Ст. Бойчук — голова, Т. Царик і мґр Ю. Кульчицький — секретарі.

Трентон, Н. Дж. (юко) В суботу 22-го квітня ц. р., відбулись тут Загальні Збори Відділу УККА, на яких обрано нову Управу, яку очолив довголітній платник УНФонду та член Управи Відділу у минулих роках, пластун-сеніор Іван Костюк. Нову Управу Відділу зформовано на базі добровільного порозуміння поміж представниками місцевих організацій та поодинокими платниками УНФонду. До нової Управи ввійшли ще такі місцеві громадяни, платники УНФонду: Д-р Б. Корчмарик, — Василь Котилевич і Зенон Федорович — заступники голови, Дмитро Федорак — скарбник, Олекса Пліщук — секретар та Андрій Галайдіда й інж. Роман Федорак — члени Управи. На членів Контрольної Комісії обрані: мґр. Євген Гец, Богдан Дубик і Михайло Дзюбас. До Товариського Суду увійшли: д-р Богдан Корчмарик, Степан Шилкевич і Михайло Волинець. — Таким чином на Заг. Зборах Відділу, що тривали чотири години на базі добровільного громадського порозуміння, поладнано кризу, яка постала наслідком того, що деякі члени дотеперішньої Управи Відділу залишили Відділ.

Під час похорону Аденауера Президент розмовляв із де Ґоллем

Президент Франції Шарль де Голль (зліва), президент Західньої Німеччини Гайнріх Любке і президент ЗДА Линдон Б. Джансон у Бонні.

Бонн. — У вівторок 25-го квітня ц. р. відбувся величавий похорон першого канцлера відродженої Німецької Федеративної Республіки Конрада Аденауера. У парляменті короткі промови у честь Аденауера виголосили президент Західньої Німеччини Гейнріх Любке, канцлер Курт Ґеорґ Кізінґер і голова німецького парляменту Евґен Герстенмаєр. Після того коротке прийняття для закордонних гостей влаштував президент Гайнріх Любке. Тоді-то президент Джансон розмовляв приязно 10 хвилин з президентом де Ґоллем, однак ніхто з них не запросив формально другого на відвідини. Коментатори гадають, що всеж та зустріч після недавньої конференції віце-президента Гомфрі дещо поліпшила холодні відносини між Францією і З'єднаними Державами. Коли фотографи просили обох президентів позувати їм, то німецький президент Любке з'єднав їхні руки — як на повищій світлині. Л. Б. Джансон і де Голль, переділені Гайнріхом Любке, сиділи також у першій лавці в соборі у Кельн, де кардинал Йозеф Фрінґс в асисті кардиналів Ґустава Тести, папського леґата, і Юліюса Депфнера з Мюнхена і 15-ох єпископів відправив жалібну Богослужбу. 6 німецьких генералів і адміралів тримали почесну стійку обабіч домовини Аденауера. Після Богослужби відвезено домовину поромом по Райні до села-містечка Рендорф, де похоронено його на місцевому цвинтарі біля двох його колишніх дружин. У тій останній жалібній цремонії взяли участь тільки найближчі члени родини покійного творця нової Німеччини. Президент Джансон конферував коротко з британським прем'єром Гаролдом Вільсоном та з італійським прем'єром Альдо Моро і міністром закордонних справ Амінторе Фанфані. Джансон залишився на середу 26 квітня у Бонні для довшої конференції з західньо-німецькими державними мужами і в той сам день мав відлетіти до Вашинґтону

Поширено бомбардування Північного В'єтнаму — відгук у Сенаті

Сайґон — В середу 25 квітня американські бомбовики збомбардували фабрику цементу за одну милю від центру найбільшого північно-в'єтнамського порту Гайфонґу та склади амуніції і нафти за кілька миль від столиці Ганою. Комуно-китайська агенція повідомила, що китайські літаки збили над територію Китаю два американськкі джети, які ніби загналися туди, але з американської сторони заперечено, начеб б будь який американський літак залетів над комуністичний Китай. Проте американський комунікат признав, що у вівторок цього тижня втрачено над Північним В'єтнамом чотири літаки. Поширене бомбардування Північного В'єтнаму, як ось електрівні й інші фабрики на передмістях Гайфонґу, спричинило різкі голоси критики на пленумі Сенату в минулий вівторок 25 квітня ц. р., при чому серію таких виступів проти політики президента Джансона у В'єтнамі започаткував сенатор Джордж МекҐоверн з Північної Дакоти. До нього приєдналися сенатори Роберт Кеннеді з Ню Йорку, Дж. В. Фулбрайт з Аркензо і Франк Черч з Айдаго, — всі демократи. Вони критикували президента Джансона за дозвіл бомбардувати об'єкти в Північному В'єтнамі, які раніше були вийняті із списка предметів летунських атак, висловлювали острах щодо реакції збоку Пейпінґу й Москви та щодо продовжування війни.

ПРЕЗИДЕНТ КУК ЗАПРОШЕНИЙ ДО УЧАСТИ В ОФІЦІЙНОМУ ВІДКРИТТІ ЕКСПО-67

The Ambassador and Commissioner General
of the
1967 World Exhibition
requests the pleasure of the company of
The Rt. Rev. Doctor B. Kushnir
at the Official Inauguration
at Place des Nations
on Thursday the 27th of April 1967
at 3.00 p.m.

Фотокопія офіціяльного запрошення о. прелата д-ра Василя Кушніра, президента КУК, до почесної участи у відкритті ЕКСПО - 67.

Вінніпеґ. — Президент Комітету Українців Канади о. прелат д-р Василь Кушнір одержав запрошення до участи в офіційному відкритті Світової Виставки „ЕКСПО-67" в Монтреалі цього четверга, 27-го квітня, о год. 12:30 вполудне. Згідно з інформаціями, о. д-р В. Кушнір плянує скористати з цього запрошення. Відкриття Виставки відбудеться в приявності найвищих державних достойників та дипломатичних представницт інших країн. Запрошення Президента Комітету Українців Канади до почесної участи у відкритті „ЕКСПО-67" вважається окремим виявленням пошани і признання для громадян українського роду за їх вклад у всебічну розбудову та розвиток Канади. Під час Виставки передбачається цілий ряд виступів українських мистецьких груп і ансамблів Канади, включно із окремим „Українським Тижнем". Докладна програма цих українських виступів, приготована канцелярією КУК у Вінніпеґу, буде надрукована в одному із чергових чисел „Свободи".

Вол. Запаранюк переобраний на голову Комітету Відділів УНС Ютики-Сиракюз

Сиракюзи, Н.Й. — Минулої неділі, 23-го квітня, тут у приміщеннях Українського Народного Дому відбулися річні збори Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу району Ютики-Сиракюз, в результаті яких головний радний УНС Володимир Запаранюк був переобраний на голову цього Комітету. У зборах взяв участь головний касир УНС Іван Кокольський. Округа УНС горішньої частини стейту Ню Йорк нараховує 11 Відділів, що мають разом 2,300 членів. У зборах взяли участь представники 7 Відділів, а репрезентанти Відділів з віддалених місцевостей — Бінґгемтону, Джансон Сіті та Горнелл — виправдали свою неприявність недугою та іншими перешкодами. До Округи приєднався 271-ий Відділ з Елмайри, що його на зборах заступав Іван Чопик.

Наради відкрив гол. радний Вол. Запаранюк, передавши дальше їх ведення колишньому головному радному УНС Іванові Пігулякові. Гол. касир Ів. Кокольський, промовляючи до зібраних, подав загальну характеристику розвитку і стану УНСоюзу в останньому часі, приділивши окрему увагу розвиткові в окрузі Ютики-Сиракюз. Він підкреслив великі можливості дальшого організаційного росту УНС, якщо громада познайомиться із безконкуренційними умовами забезпечення в УНСоюзі та якщо місцеві союзові працівники, зокрема урядовці Відділів та організатори потраплять відповідно використати ці можливості. Звітували голова Округи В. Запаранюк, секретар Я. Сенишин та представники поодиноких Відділів. Опісля над доповіддю та звітами розгорнулася жива дискусія, в якій забирали слово О. Шмокалюк, І. Пиндус, Я. Яковенко Я. Сенишин, М. Співак, пані А. Андрусишин, І. Пігуляк, Я. Мартинюк та ін. Нову управу Округи обрано в такому складі: Іван Пігуляк — почесний голова, Вол. Запаранюк, якого на цих зборах відзначено двома зірками за організаційні успіхи — голова, Іван Чопик, Степан Ґонза, Ярослав Мартинюк і Олекса Гадз — заступники голови, Ярослав Сенишин — секретар, Павло Пирогович — заст. секретаря, Анастазія Андрусишин — англомовна секретарка, Олекса Шмокалюк — касир, Іван Пиндус — імпрезовий референт, Вол. Запаранюк — організаційний референт. Контрольна Комісія: Іван Яковенко, Матвій Політило і Михайло Дмитрів. Після зборів відбулася спільна вечеря, що її приготовили пані з місцевих Відділів УНС.

„ДАНДІ", ШОТЛЯНДІЯ, СУПЕРНИКИ ЗБІРНОЇ УКРАЇНЦІВ У МІЖНАРОДНИХ ФУТБОЛЬНИХ ЗМАГАННЯХ

В середу, 10-го травня ц. р. о год. 8.30 вечором вибіжить на грище Стадіону ім. Дж. Ф. Кеннеді в Гаррісоні, Н. Дж. дружина шотляндських футболістів „Данді", яка змірює свої сили із Збірною Українців Америки і Канади. Ці великі міжнародні футбольні змагання спонзорує Український Народний Союз за апробатою і під протекторатом Української Спортової Централі Америки і Канади. На світлині вгорі змагуни дружини „Данді", які виступлять до змагань із найкращими українськими футболістами Північної Америки. У першому ряді зліва: Б. Гей (тренер), А. Брайс, Б. Кемпбел, Б. Какс, К. Камерон, Д. МекКей, Ансел (менажер). В другому ряді зліва: Б. Вільсон, Д. Сван, С. Маррей, Дж. МекЛін, Алекс Гемілтон, С. Вільсон, Дж. Скат. В третьому ряді зліва: Дж. Стюарт, Дж. Істон, А. Доналдсон, Дж. Аррол, Г. МекЛін, Р. Селвей.

Ф. К. „Данді" був заснований ще 1893 року, коли професійний футбол був леґалізований в Шотляндії. За 74 роки існування футболісти цього, відомого Клюбу здобули чимало чаш і чемпіонатів, з яких останнє — мистецтво Першої Дивізії Шотляндії виборолн вони в 1962.

У своєму турне по ЗДА дружина „Данді" відбуде теж зустріч із чемпіоном ЗДА „Тризубом" в неділю, 14-го травня у Філядельфії.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

о. ЙОСИФ РЕЙНАРОВИЧ ПОМЕР У БРУКЛИНІ

Бруклин, Н. Й. — В понеділок 24 квітня ц. р. помер після важкої недуги тут на 80-му році життя Впр. о. Йосиф Рейнарович, висвячений 1905 р. — потім парох у Боляновичах, Коритниках та Лопушниці в Західній Україні, у ЗДА востаннє сотрудник церкви в. Духа в Бруклині, Н. Й. Похоронні обряди будуть відправлені в четвер 27 квітня ц. р. в церкві св. Духа при 5-ій вул. у Бруклині о год. 9-ій ранку і звідти тлінні останки будуть перевезені до Катедри Непорочного Зачаття Преч. Діви Марії у Філядельфії, де в п'ятницю 28 квітня о год. 9-ій рано відбудуться похорони на український католицький цвинтар у Факс Чейзі. Покійний осиротив чотирьох синів — Йосифа, Романа, Лева й Олександра з родинами, брата Олександра і сестру Олену в краю.

10.000 ДОЛЯРІВ НА БУДОВУ НОВОЇ ЦЕРКВИ В ГІЛЛСАЙДІ

Гіллсайд, Н. Дж. — Група жінок-парохіянок української католицької церкви Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії впродовж довшого часу готувала і продавала при кожній нагоді українські вареники, працюючи цілком безкоштовно. Тижневик „Шлях" з 23 квітня помістив світлину з тих шляхетних українок, з підписом, в якому сказано, що п-і Юлія Лисак вручає від усіх Пань-пирожниць пароховi о. Миронові Созанському, ЧНІ, чек на 10.000 дол. на будову нової церкви у тій місцевості.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Загибіль космонавта

Президент Джансон заявив у своїй кондоленційній депеші з приводу загибелі совєтського космонавта Владіміра Комарова: „... Як ті американські астронавти, які недавно втратили своє життя, цей видатний піонер у досліджуванні космосу помер для добра науки і вічного духа людського змагу". У цих коротких словах, мабуть, вся суть тієї події і пояснення чому, властиво, смерть тієї одної людини сколихнула світову опінію.

Всі люди родяться однаковими, всі вони в обличчі Всевишнього рівні, кожному однаково дороге життя і смерть кожного є однаковим нещастям його та його найближчих. І світ збайдужнів уже до вісток про смерть таких:то осіб з будь-якої причини. Коли тепер щорічно гине у В'єтнамі пересічно 6.000 американців плюс яких 12.000 південних в'єтнамців і коли в самій лише Америці гине на шляхах щорічно кругло 50.000 мотористів, то смерть совєтського космонавта ніби дуже мала подія. А втім, як ствердив Джансон, Комаров згинув, як піонер і свою смертю засвідчив непереможність людського духа, який не рахується ні з яким риском, що з ним пов'язане відкривання незнаних обріїв. Усі ті безчисленні дослідники в різних ділянках науки, відкривачі нових континентів, альпіністи, що гинули „білою смертю", гнані жадобою дійти до найвищого шпилю гори, чи нурці, що обслідуючи морські глибини, вже не виринали, — всі вони належать до категорії людей, що творять поступ, тих, без яких людство зупинилося б на своєму шляху.

Кремлівські вожді, якби могли, засекретили б смерть Комарова, але тепер використовують її для партійної пропаганди, якою то, мовляв, героїв створює комуністичний режим. Можна дуже сумніватися, чи думав Комаров про Маркса й Леніна, коли летів у космічний простір або тоді, коли падав на землю з висоти 4-ох миль. Очевидно, що коли б Москва свого часу прийняла пропозицію Америки об'єднати досліджування космічного простору спільним штабом науковців, спільними технічними й фінансовими засобами, тоді не було б гарячкової недбайливости, неминучої у перегонах, і тоді зменшилися б можливості таких трагедій, як недавно на Кейпі Кеннеді на Флориді й тепер на невідомому місці в СССР.

Смерть піонерів не зупиняє їхніх наслідувачів. Поступ вимагає жертв, і поступ буде відбуватись — без уваги на жертви.

Першотравневі гасла

Щороку напередодні узурпованого комуністами свята робітництва — Дня Першого травня, Центральний Комітет Компартії СССР публікує понад сотню гасел, закликів та зверненнь як до „совєтського народу", так і до закордонних країн. Аналіза тих закликів дає досить виразну картину напрямних комуністичної, внутрішньої і зовнішньої політики як головного носія т. зв. комунізму, а фактично завуальованого російського імперіялізму.

Цього року гасла ЦК КПСС з'явилися в „Правді" з 18-го квітня, разом 106. Як і в минулих роках, у них твердиться з гідною подиву наполегливістю про „єдиний совєтський народ". І лише раз згадано про „народи СССР". Яких 50 гасел присвячені зверненням до народів світу, при чому, одні одержали „братерський привіт", інші — трохи стриманіші привіти, а ще інші — прямі заклики боротися проти існуючого у тих країнах ладу, як, наприклад: „Палкий привіт народам Латинської Америки, які борються проти імперіялізму, за повну незалежність своїх країн". В багатьох гаслах Москва виявляє пряме втручання у внутрішні справи інших країн, як, наприклад: „Палкий привіт трудящим і всім прогресивним силам Німецької Федеративної Республіки, які борються проти мілітаризму і відродження фашизму!" — хоча за цим гаслом насправді криється московське бажання „возз'єднати" вільну Західню Німеччину з маріонетковою Східньою Німеччиною, виперти сили НАТО з Західньої Німеччини та вільної Европи в цілому, захитати західньонімецький уряд.

Щождо внутрішньої політики, то ЦК КПСС, звертаючись до „совєтського народу" (і вже тим ображаючи національні почуття народів СССР), цього року, як ніколи за останнє майже десятиліття, натискає на ... стахановщину. З усіх 106 гасел з нагоди нібито свята працюючих аж 30 гасел — це прямі заклики до того, щоб населення швидше, активніше „будувало комуністичне суспільство". Нічого не змінилось у ділянці культури: „давай" соцреалізм! Нічого не змінилось в ділянці закордонної політики: „долой" капіталізм! І нічого не змінилось в національній політиці Москви: „долой" нації — за вийнятком Росії...

НІМЕЦЬ І ЕВРОПЕЄЦЬ

Мюнхен. — 19-го квітня по полудні не стало Конрада Аденауера, що 14 років (1949-1963) стояв на чолі уряду Німецької Федеративної Республіки. Є в житті народів політики, про яких можна сказати, що їх ім'я — це політична програма. До цього роду політиків належав і 90-літній „патріярх" Німеччини Аденауер.

Аденауерові судилося жити під трьома режимами. Народжений 1876 року, він виростав у добі великого політичного і господарського розмаху Германської імперії, що була створена 1871 року під проводом Бісмарка.

Безвідповідальний балакун кайзер Вільгельм II кинув Німеччину в авантюру „превентивної війни" 1914-1918 р., і це привело монархію до упадку. Аденауер, за освітою правник, був уже в той час бургомістром великого міста Кельну. Настроєний консервативно, він був льояльним супроти уряду Ваймарської Республіки.

Партія Аденауера — Католицький Центр — грала визначну ролю в політиці Німеччини, і в 1926 році його виставлено як кандидата на пост державного канцлера (прем'єра) уряду Німецької Республіки. Він був у той час головою Пруської Державної Ради.

Коли б Аденауер у той час мав владу, то може й політика в Німеччині пішла б іншим шляхом. Бо вже тоді він бачив страшну небезпеку, що виростала для Німеччини й світу в партії нацистів під проводом Гітлера. Вже тоді він вимагав заарештувати Гітлера за підготову до бунту проти законно вибраного парляменту й уряду.

Прийшов 1933 рік, коли старий президент Гінденбург передав владу Гітлерові. Нацисти не забули свого противника Аденауера і усунули його з посади бургомістра в Кельні.

Аденауер бував і в тюрмах і в концентраційному таборі за влади Гітлера, але щастя йому служило. В 1944 році звільнено його. Ледве звільнене місто Кельн вернулося під владу свого давнього бургомістра. Але 1945 року англійський полковник звільнив Аденауера за критику окупаційного режиму, і він узявся до політичної праці: його заходами створено Християнсько - Демократичну Унію, партію, до якої вступили католики і євангелики.

У той час німці надіялись на злуку чотирьох окупаційних зон Німеччини в одній державі. Але в 1948 р. стало ясно, що Москва не бажає злуки Німеччини. Сталін мріяв поширити свою диктатуру далі на Захід, навіть комуністичну Югославію хотів прилучити до Совєтської імперії.

Західні великодержави вирішили, що в інтересі оборони проти агресії СССР буде вільна Німеччина, створена з трьох зон: британської, американської і французької. Тож 1949 року створено Німецьку Федеративну Республіку з вибраним вільними голосами парляментом. На чолі уряду поставлено Конрада Аденауера.

Новий канцлер мав два головні завдання: господарську відбудову країни і зміцнення її оборонної сили в союзі з недавніми противниками в другій світовій війні.

Аденауер уважав, що Німеччина мусить забути минулу воєнну „славу" і об'єднатися з своїми західніми сусідами — політично, економічно і мілітарно. Він був гарячим прихильником сформування об'єднаної европейської армії; він досягнув створення Спільного Господарського Ринку разом з державними діячами Італії (Де Гаспері) і Франції (Роберт Шуман). Західня Німеччина прийнято до НАТО.

Особливу увагу звернув Аденауер на те, щоб зліквідувати сліди безглуздого, варварського погромництва гітлерівського режиму, що в своєму расовому фанатизмі знищив мільйони жидівської людности. Широка допомога жертвам нацизму і державі Ізраїлю до деякої міри привела до політичного замирення між Ізраїлем та жидівством, розсіяним у світі і Німецькою Федеративною Республікою, тим більше, що тепер Німеччина та Ізраїль, мають того самого непримиренного противника — Москву, що хоче стерти з лиця землі державу Ізраїль і обернути Західню Німеччину у свою колонію.

Останні роки влади Аденауера були захмарені невдачами: він мусів мовчки дивитися, як комуністи будували 19 серпня 1961 р. мур у Берліні, що розділив колишню столицю Німеччини на дві частини. Західні великодержави не робили перешкод цьому безправству. 1963 р. в лютому Аденауер підписав договір приязни Німеччини з Францією. Але президент де Голль не має охоти творити федерацію чи конфедерацію із шістьох держав Господарського Ринку і навіть вивів Францію із НАТО.

Як реальний політик, Аденауер не мав надії на відновлення давніх кордонів Німеччини. „Треба зрозуміти, що значить програма війна", — казав він часто своїм громадянам. Одначе, він вірив, що з допомогою західніх держав удасться переконати Москву, що в її інтересі було б випустити на волю 17 мільйонів населення в совєтській зоні Німеччини. Це лишається й досі фантастичною мрією.

Побачивши, що Вашингтон веде переговори з Москвою про розмежування сфер впливу і не вважає на інтереси Німеччини, та переконавшися, що нікому в світі не болить, коли комуністична поліція стріляє втікачів із „Німецької Демократичної Республіки", Аденауер прихилився до пляну нової, активнішої політики супроти Сходу.

Таку політику, на його погляд, може вести тільки коаліція двох великих партій у парляменті: християнських демократів і соціял-демократів. Аденауер дав своє „благословення" коаліційному урядові, що був створений 1 грудня 1966 року. Старого політика міг тішити факт, що нова політика — „лицем до Сходу" — почала розхитувати комуністичний моноліт: уже Румунія виривається з-під опіки Москви і ...

Мих Килимний

АГРЕСІЯ ПОЧАЛАСЯ

Куритиба. — Коли в Гавані відбувалася комуністична триконтинентальна конференція, у вільному світі мало - хто брав під увагу нахвалення Фіделя Кастра розпочати „революційний" наступ на всю Латинську Америку. Кубинський диктатор одверто заявляв, що він особисто очолить ту боротьбу, що маленька Куба „роздмухає величезне полум'я". Ті кастрівські погрози сприймали іронічно, мовляв, куди пігмеєві лізти проти таких велетнів, як Бразилія і Аргентина.

Зовсім недавно в Буенос Айресі відбулася конференція міністрів закордонних справ. На ній поставлено питання про створення постійного міжамериканського війська чи дійового воєнного союзу для оборони проти комуністичної агресії. Ця справа, внаслідок спротиву Мехіко й Чіле, не дістала одностайної підтримки, отже провалилася. На тій конференції також злегковажено погрози Фіделя Кастра.

І треба ж було, щоб через кілька днів по згаданій конференції кастрівські бойові загони почали агресивні дії відразу в кількох країнах. Преса ледве встигала занотовувати: комуністичні партизани з'явилися на теренах Болівії, Венесуелі, Колюмбії, Гватемалі, Перу... Урядові війська зводять з ними впертї бої...

У Венесуелі негайно вивезли провідних комуністів: Педро Рамона Рейса Міляна, Жозе Рафаеля Тетельоша Ораноса, Жозе Антоніо Соломона Россо та інших. Авіяція збомбардувала гірську місцевість Ель Башілер, де скупчилися комуністичні бійці. Рішучими ударами супроти агресорів відповіли урядові війська Колюмбії, Перу.

Інакше вийшло в Болівії, куди комуністичні загони вдерлися з різних боків. Насамперед виявилося, що „партизанів" озброєні краще, як болівійське військо. Тут комуністи в боях застосували навіть атомову зброю обмеженої дії. Урядові війська відійшли з перших же днів, зазнавши відчутних втрат. Пробі, ім повелося роботи кілька комуністичних бойових взяти чимало полонених. Як сповістив президент Рене Баррієнтос, на терени Болівії з заходу й сходу вдерлися інтернаціональні комуністичні загони, в складі яких є також кубинці, а найменше — болівійців. Полонені признались, що вони дістають вказівки від „самого" Фіделя Кастра. Куба ж їх озброїла і постачає їм усе, включно з грішми.

За словами полонених, це — перші спроби агресії, а широкі воєнні дії мають розгорнутися в травні. За заздалегідь опрацьованим пляном, комуністи спочатку мають опанувати центр суходолу, а потім уже взятися до інших країн. Зі стратегічних міркувань вища комуністична команда на першому етапі агресії особливу увагу звертає на Болівію. Тут плянується створити вигідні пункти для наступу проти сусідніх американських держав.

Рене Баррієнтос цілком слушно скваліфікував ці події, як напад на Болівію чужинців, як чужинецьку агресію, і закликав усе населення одностайно стати в обороні незалежности держави. Населення підтримало президента і всіляко сприяє військові в боротьбі з комуністичними агресорами, що ними керує якийсь Івау.

Тим часом кастрівські загони, добре вимуштрувані й озброєні, в щораз більшому числі прибувають до Болівії. Вони просуваються дикими теренами навіть через Аргентіну і частково через Бразилію. Болівійський уряд через начальника генерального штабу, генерала Жорже Голеда, ще 31-го березня змушений був офіційно просити військової допомоги в Буенос Айресі. В Буенос Айресі відбулись напівофіційні переговори між болівійськими й аргентинськими військовиками з участю військовиків інших латиноамериканських країн. Вже вислано посилені військові сторожі на кордони Аргентини, Бразилії та Перу, що прилягають до Болівії.

З усі підстави сподіватися, що прохання болівійського уряду буде належно узгляднене, не тільки в Аргентині, а і в Бразилії. Останні вже мають добре підготовані спеціяльні війська для поборення комуністичних напасників і вже давно висунула пропозицію створити для цієї мети спільне міжамериканське військо або укласти відповідний оборонний пакт американських держав. Ці питання, безперечно, обговорювалось під час візити нового президента Бразилії, маршала Коста е Сільва, в Буенос Айресі. Аргентинський уряд менше - більше тієї самої думки, що й бразилійський. Але домовленість 2-3-ох американських країн не вирішить справи, бо керовані з Куби комуністичні заколотники використовують терени всіх латино - американських держав. Отож, відповідна угода має охопити ввесь латиноамериканський суходіл. Бурхливий розвиток кастрівської агресії в Латинській Америці не дозволяє на зволікання.

Ф. Лукіянович

ТРИ ПОДІЇ В КАНАДІ*

Три події відзначає Канада в цьому році.

Перша — політичного характеру: сто років тому, за урядування прем'єра Британії МекДоналда, Канаду з колонії перетворено на Домінію.

Друга — пропагандивного характеру: це Світова Виставка, або коротко „Експо 67", що відбувається у Монтреалі від 28 квітня до 28 жовтня, отже триватиме 6 місяців. Вона буде відкрита щодня від год. 9.30 ранку до 9.30 вечора.

А третя — інженерно - виробничого характеру, новина у цій ділянці: видобування із піску нафтової ропи.

Про першу подію говорити не будемо, а спинимося лише на останніх двох.

Павільйон ЗДА

Про мистецькі виступи на виставці, що відбуватимуться у сімох приміщеннях, докладно подано у чепурно виданій брошурі - програмі „Експо 67".

Між павільйонами понад 70 держав, зразу впадає в очі незвичайний формою та розмірами павільйон ЗДА. Це, за вимом основ, що прилягає до землі, прикріплена до скелі куля із діяметром 250 стіп і найвищою точкою на 200 стіп; її стіни виложені плитками з прозорої пластики, що пропускають лагідне світло вночі. Тягар цієї будови підтримують порожні всередині рури, уложені в трикутну або шестикутну систему. Найдовший у світі ескалятор підноситиме відвідувачів до платформ, з яких четверта знаходиться на висоті 82-ох стіп. З неї відкривається вид на місто Монтреаль, а також на квітник внизу, що має 100 тисяч троянд із 100 країн світу.

Крім ескалятора, можна буде користуватися східцями, а також цілою системою містків, щоб дістатись з одного місця на друге. Крізь павільйон, на висоті 36 стіп, проходитиме вузькоторова залізниця, що матиме тут свою зупинку. Механічні заслони, поруштувані малими моторчиками, автоматично пропускатимуть певну кількість світла. Систему вентиляції та охолодження розміщено на самій горі кулі.

Архітект і його задум

Архітект цього небуденного твору — Р. Бакмістер Фуллер, професор математики в Університеті Південного Іллиною. Його задум іде у двох напрямках. Перший — показати „творчі ЗДА", тобто нагромадження того, що є прикмете для цієї країни, почавши від старих фільмів Рудольфа Валентіно і до нинішніх виборчих машин. А другий — спробувати створити умови, в яких людина могла б жити у кожній закутині землі чи навіть на іншій планеті. Тому світло повітря, його вогкість і температура регулюються, що поки вони дістаються до павільйону.

А для більшого розмаху з четвертої плятформи видно штучний Місяць з усіма завішеними на парашутах простіроними ракетами, що їх до цього часу випустили ЗДА.

Павільйон ЗДА коштував 9,3 мільйона долярів. Американський Уряд повідомив, що після виставки подарують його Канаді.

Павільйон Совєтського Союзу справляє значно слабше враження, хоч має цілу стіну зі скла. Кошти його повідомлено офіційно на 15, а неофіційно на 25 мільйонів долярів.

Більшість павільйонів, згідно з домовленням, після закінчення виставки мають розмонтувати державні - власники.

Нафта з піску

На заході Канади лежить провінція Альберта. Із Скелястих Гір випливає ріка Атабаска, що, беручи напрям на північ, перерізує майже наполовину територію цієї провінції і вливається в озеро цієї ж назви.

Автохтонне населення індіян, як і білі, що пізніше тут оселилися, запримітивши, що на певному просторі піскок на берегах цієї ріки має нитоменний запах і не пропускає води, смарували ним свої човни.

У вересні 1967 року із цього піску з поміччю спеціяльних машин вперше видобуватимуть нафтову ропу.

Ще недавно мало - кому відомий Форт МекМіррей із двома крамницями і одним „готелем", що лежить за 226 миль на північ від столиці провінції, Едмонтону, тепер модерне містечко, що постійно розбудовується. Це — центр майбутнього нафтовидобувного промислу.

Капітал та потужні машини

Для експлуатації цих багатств створено компанію під назвою „Великі Канадійські Нафтові Піски", із двома уділовцями та капіталовкладом на 240 млн. долярів. Один уділовець — це „Федеративне підприємство Саноко, або Сан Ойл Компані, що посідає 81,9% уділів, а другий — Шелл Ойл не Кенада, що має решту уділів. Разом закупили вони 30,000 квадратових миль площі в околиці Форту МекМіррею.

Нафтоносний пісок черпатимуть два надзвичайно потужні екскаватори, запроєктовані й вироблені у Західній Німеччині. Один з цих екскаваторів має 200 стіп довжини, 100 стіп висоти і 1,600 тонн ваги. Головна його частина це відро, що має 30 стіп у промірі. До зовнішніх стін відра у формі ложок прикріплені черпаки.

Відро разом із черпаками обертаючись, набирає пісок. Спускаючись вниз, воно скидає сировець на конвеєр, що із швидкістю 1,050 стіп на хвилину доставляє свій вантаж до заводу.

Пляни виробництва

Один екскаватор уже вмонтований і діє, другий в процесі монтування. У вересні, а може й скоріше, обидва працюватимуть повною парою, видобуваючи за рік 36 млн. тонн сировця, і даватимуть 45.000 бочок нафтової ропи денно на наступних 30 років (одна бочка — 42 гальони).

У заводі, до якого доставляються сировець, нафту відділяється від піску та інших складників. Пісок падає у великі бочки, де його підігрівається парою так, що він творить густу масу. Силою свого тягару ця маса спадає на дно і її сполікується гарячою водою.

Рідину випомповується в тілі, де відбувається процес відділення від нафтової ропи сіркових складників. Сірку переводиться для остаточного виробу в один комбінат, а нафтову ропу в інший. Ропа переходить ще один процес дистиляції, після чого подається у 16-цалеві рури, якими йде на південь, в Едмонтон, до рафінерії.

Так з піскових берегів Атабаски видобувають новим способом бензину.

* Сконденсовано з місячника „Інтернешенел Опрейтінг Інджінір" за січень 1967 р.

П. А.

Нестор Король

ОЧИМА ЗВИЧАЙНОГО УЧАСНИКА

(9)

Такі були наслідки „першого українського свята свободи". У перші ж дні революції офіцери загальноросійських полків київського гарнізону утворили „Совєт Офіцерських Депутатів". На другий день утворено в цьому гарнізоні „Совєт Солдатських Депутатів". Скоро ці два „совєти" злилися в один, створивши „Совєт військових депутатів Київського гарнізону". Наш український Організаційний Військовий Комітет розпочав з цим „Совєтом" боротьбу з причини його агресивности. Він домагався грошових субсидій з фондів Київської Військової Округи для ведення політичної боротьби, себто на агітацію проти українського руху. Організаційний Військовий Комітет у повному складі (полк. Глинський, полк. Сокира, капіт. Ган, штабс-кап. Міхновський, підполк. Волошин, поруч. Павелко та ін.) подали генералові Ходоровичу рапорт-протест проти будь-якої субсидії „Совєтові" з фондів Київської Військової Округи, мотивуючи тим, що ми ведемо свою роботу на добровільні пожертви.

Цей „Совєт", крім того, претендував на керівництво Організаційним Комітетом, бо, мовляв, він є „совєтом" всього Київського гарнізону, а не окремої частини. Організаційний Комітет на це не звертав уваги. Тоді „Совєт військових депутатів" переіменувався на „Совєт військових депутатів Київської Військової Округи". На підставі звернення до Окружного Комітету в справі субординації йому заявлено, що Український Організаційний Військовий Комітет є всеукраїнською військовою організацією і свою діяльність охоплює, крім Київської Військової Округи, Одеську, Чорноморську фльоту та веде роботу на всіх фронтах і в запасних полках на території колишньої російської імперії.

Ген. Ходорович нам співчував, але він себе так, щоб ми самі відстоювали свої права, а він не буде нам перешкоджати. Це „Совєт" добре знав, і тому проти нього вели шалену підривну роботу, як у Києві, особливо досвідчені інтригани „воєнний комісар" Оберучев, так і в Петрограді.

Щоб не давати „Совєтові" причини для доносів на ген. Ходоровича, за його ж згодою одночасно з формуванням Богданівського полку розпочато формування другого українського полку — подали від очей „Совєту", в Чернігові: полку імени гетьмана Павла Полуботка. Це викликало ще сильнішу реакцію в „Совєті", бо мовляв, „може і ще десь творяться щось подібне".

Отож „Совєт військових депутатів Київської Військової Округи", в зв'язку з появою 16 (29) березня на „святі свободи" (за три дні перед українською національною маніфестацією) колони українців-вояків з національними відзнаками на грудях і під жовто-блакитним прапором, виніс таку постанову:

„Ставлячись у принципі з повним співчуттям до піднесення товаришами-солдатами питання про організацію українських відділів, Комітет ухвалив: а) з огляду на те, що поповнення армії не можна терпіти найменшої затримки, визнати, що зібраних у Києві солдатів-українців, як і всі групи солдатів-українців, які могли б виникати, треба відіслати на фронт в загальному порядку для комплектування військових частин; б) звернутися до Київської Української Ради з проханням ужити всіх заходів, щоб схилити 3.000 українців вирушити до армії в загальному порядку".

„Київська Українська Рада" (російські централісти ніяк не хотіли визнати за Українською Центральною Радою її всеукраїнське значення і вперто називали її „Київською Українською Радою") не реагувала покищо на цю постанову і одного дня до Організаційного Комітету прийшли троє членів „Совєту". На їхню заувагу, що треба негайно відправити 3.000 українців на фронт „в загальному порядку", підполк. Волошин запитав: „Чому ж не відправляєте на фронт свіжих, сформованих з новобранців полків київської залоги, які ще не були в бою?" — „Вони ще не підготовлені остаточно", — відповіли їм. — „Чого ж ви їх так пильно підготовляєте, як вони потрібні на фронті? Ці ж люди не були ще на фронті, а ви хочете негайно відправити туди людей, які щойно вийшли зі шпиталів після поранення. Більшість з цих 3.000 саме такі. Для чого тримаєте два кавалерійських полки у Києві, знявши їх з фронту?" Кажуть, що кавалерія для окопів не годиться. „Не годиться, кажете? Спитайте його, — показуючи на мене, — чи годиться. Він же сидів в окопах і був там ранений, а кінь його був за кілька верстов позаду".

Делегація ні в сих, ні в тих вийшла.

Так сприймала формування українського війська „російська революційна демократія".

(кінець)

Вписи на літній курс української мови у Вінніпегу

Вінніпег. — Манітобський університет у Вінніпегу видав Програму курсів Літньої Школи в місяцях липні і серпні, 1967. Згідно з цією програмою в Департаменті Славістики відбудуться цього року два курси: Української мови (52.91) та російської мови 52.90). На курс української мови, що відбуватиметься кожного дня від год. 1.45 по полудні, починаючи з 4-го липня, треба зголошуватися письмово до 15-го червня. Пізніших зголошень університет не приймає. Оплата за курс $75. Приміщення для позаміських кандидатів забезпечене в жіночому і чоловічому гуртожитках за оплатою $120.00 до $135.00 за ввесь час. На курс можуть вписуватися вчителі української мови для пізнішого одержання сертифікату, а також студенти для кредиту при вступі на університет у вересні 1967. Курс вестиме проф. Я. Розумний, до якого можна звертатися за порадами в цій справі.

ВИХОВНЕ ПИТАННЯ НА СВІТОВОМУ КОНҐРЕСІ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Інформація Комісії для виготовлення проєкту української виховної системи у вільному світі.

Завдання і прицілі Комісії УВС

Комісія для виготовлення проєкту Української Виховної Системи (УВС) у вільному світі, патронами якої є Об'єднання Українських Педагогів Канади — член КУК, Шкільна Рада УККА, Виховна Референтура ОФУЖО і Українська Центральна Шкільна Рада Австралії, поставила собі завдання виготовити плян координації виховної дії всіх чинників українського громадського життя у розсіянні. Прицілом Комісії УВС є забезпечити наростаючі українські покоління повновартісним вихованням.

Ціллю Комісії УВС є унапрямнити процес виховання українця у вільному світі в універсальному сенсі, спираючи його на християнсько-моральних засадах з відповідним знанням рідної і чужої культур, тобто українця, який міг би гідно й об'єктивно репрезентувати й обороняти нарід, з якого походить, і державу, яка забезпечує йому свобідне й творче існування.

Тож продуктом заплянованої системи мав би бути повноцінний громадянин, вірний своїм предкам, діяльний член української спільноти, пов'язаний духовими вузлами рідної культури, зокрема мови, творчий, з настановою збагачувати духові вартості українського народу як для материка, так і для країни, в якій перебуває.

З тією метою Комісія УВС нав'язала тісний контакт з усіма крайовими громадськими централями і українськими вченими у вільному світі та запросила їх до співпраці. У загальному їх відгук був позитивний, і при їх допомозі Комісія УВС придбала вже багато цінного матеріялу для проєкту.

Українська Виховна Система має бути загальнонаціональною, понадконфесійною і понадпартійною.

Методи і засоби праці Комісії УВС

Окремі члени Комісії опрацьовують поодинокі теми проєкту, а крім цього президія Комісії влаштовує щороку публічні і закриті сесії та конференції, на яких запрошені учасники обговорюють потребу і можливості погодження виховних дій між спорідненими організаціями та установами і поміж ними та всіма іншими секторами українського громадського життя. Згодом учасники сесій обирають окремі підкомісії, яким поручають опрацювати подробиці координаційного пляну.

У своїй роботі Комісія бере до уваги найновіші досліди педагогіки, згідно з якими особовість вихованця ушляхетнюється і гармонізується довготривалими впливами культури. Культура означає досконалення світу довкола нас і в нас самих, творення й плекання цінностей духового і матеріяльного характеру. Вона виникає з потреб людини і має дати їй зміст життя, головно через самовизначення себе і своєї приналежности, через збагачення своєї психіки і оформлення себе як індивідуальности.

Добровільна і свідома асиміляція відбувається не з об'єктивних причин, а через суб'єктивне бажання, зроджене з недостатнього знання рідної культури або чужої, або обох, з комплексу меншевартости.

Тому центральними завданнями УВС є переконливо і систематично усувати всі можливі елементи того комплексу, розвивати на відповідному рівні культурне життя і порівняльним шляхом вирівнювати культурні комплекси.

УВС протиставить клясовій педагогіці національну педагогіку і педагогіку культури. Згідно з національною педагогікою сам народ є тією суспільною групою, яка є творцем і носієм культури. Згідно з педагогікою культури, що в основі погоджується із змістом національної культури, кожна одиниця і ціла нація розвиває найбільше свою особовість тоді, якщо вона посвячується загальнолюдським ідеалам, елімінуючи цим способом національний шовінізм. Тому не пусті фрази чи голословні гасла переконують молодь у потребі гравітувати до українського середовища, але тисячолітні культурні надбання українського народу вказують їй на відповідне місце у прибраній батьківщині.

Сесія для справ української культури

Тому то й свою працю Комісія УВС розпочала від Сесії для справ української культури. Група вчених і науковців, що взяла участь у цій сесії, заявила у своїх ствердженнях, що для протидії асиміляції є важливе знання рідної і чужих культур. Про те, як тим знанням послуговуватися, щоб не бути засимільованим, говорять тези і ствердження тих науковців, з'ясовані в 32-ох точках. Ця сесія дала цемент для проєкту УВС. Президія Комісії надрукувала деякі доповіді окремими відбитками: Е. Жарський: „Українська культура і українська виховна система"; В. Голубничий: „Суть і значення української культури"; К. Біда: „Суспільна функція української культури". Тим способом ми хотіли дати виховним установам потрібний матеріял для їх праці, а ширшому загалові нагоду познайомитися з їх змістом і висловити свою думку на новий підхід до виховних питань.

Сесія для справ українського дошкілля

Вслід за основною сесією для справ української культури Комісія УВС присвятила свою увагу другій з черги сесії, а саме Сесії для справ українського дошкілля, яке, колись було і є тепер однією з основних ділянок релігійно-національного виховання.

Учасники тієї сесії, вислухавши доповідів, тез і звіту з конференції, рішили започаткувати спробу координації виховних дій на цьому відтинку, покликуючи до життя Раду Дошкілля у світовому маштабі. Зв'язок Ради Дошкілля з поодинокими країнами йде через центральні крайові установи чи їхні шкільні ради з одночасним інформуванням складових організацій СФУЖО через його представника в Раді Дошкілля. Виголошені доповіді на сесії видано окремим збірником.

Сесія для справ українських молодечих організацій

Вже сам факт, що в сесії взяли участь представники майже всіх українських молодечих організацій і рухів, говорив про те, що назрів час для виміни думок, чіткого з'ясування виховних прицілів і для обговорення форм взаємної співдії. У висліді покликано до життя окрему підкомісію для справ молодечих організацій, завданням якої є виготовити детальний координаційний плян виховної дії на цьому відтинку.

Сесія для справ виховних дій українських жіночих організацій

Завданням цієї сесії було з'ясувати фактичний стан ролі і виховної дії українського жіночого руху в найширших аспектах. Учасники сесії винесли постанову, що основним виховним завданням українських жіночих організацій у зв'язку з УВС є затримати український характер родини, її християнський світогляд, мораль і етику. Всі одноголосно ствердили потребу і доцільність координації виховної дії всіх жіночих організацій, як теж поміж усіма іншими чинниками українського громадського життя, які мають відношення до виховання молодого покоління. Комісія УВС уважає, що ця сесія, як і три попередні, свої намічені цілі вповні осягнула.

Сесія для справ українського шкільництва

На 20 і 21 травня ц.р. Комісія УВС заплянувала Сесію для справ українського шкільництва. Її завданням буде проаналізувати українські шкільні системи, як теж програми навчання і виховання у рідних школах у вільному світі, намітити модернізацію метод і засобів навчання, обговорити справу шкільних підручників і допоміжної літератури, координацію виховних дій Крайових Шкільних Рад і обміркувати можливості створення координаційного рідношкільного центру. До участи в сесії запрошені всі крайові шкільні централі, станові організації українських педагогів та опікуни рідних шкіл.

Праця Комісії УВС у схемах

Щоб унагляднити структуру українського громадського життя у різних аспектах, Комісія УВС намагається представити його схематично. Дотепер були предкладені учасникам сесій структуральні схеми дошкільної ділянки, молодечих і жіночих організацій та схема СКВУ, коли мова про світовий координаційний центр виховної дії. Ці схеми дають читачеві ясний образ, як Комісія УВС підходить до координаційного питання.

Українська Виховна Система і Світовий Конґрес Вільних Українців

Комісія УВС запрошена Програмовою Комісією СКВУ до участи в Конґресі і до зорганізування виховної сесії. Тому всі сесії та конференції Комісії УВС являються підготовчими до СКВУ. З тією метою президія Комісії УВС звернулася до всіх крайових централь з проханням співпрацювати. Комісія УВС сподівається, що СКВУ покличе до життя світовий секретаріят, в якому виховні справи будуть відповідно поставлені.

Перспективи на майбутнє

Українська національна спільнота у країнах нового поселення має вигляди на тривке існування під умовами, що:

1) українські Церкви при тісній співпраці з усіма українськими установами протидіятимуть асиміляції,
2) СКВУ схвалить і покличе до життя один світовий координаційний центр, якому підпорядкуються всі виховні установи,
3) члени української спільноти інтегруватимуть:
   а) в українське громадське життя і підтримуватимуть його морально та матеріяльно,
   б) у публічне життя країни поселення, спричиняючись своєю працею до її розвитку, в якому провідні одиниці, займаючи відповідальні місця в урядах та приватних інституціях, могли б своїм впливом добиватися для української спільноти належних їй прав та можливостей культурного росту.

Президія Комісії УВС

Рочестер, Н. Й.
ЗАСНОВАНО ВІДДІЛ СУА

День 29 січня записався на сторінках Рочестерської Громади як важний для українського жіноцтва.

В залі Т-ва „Самопоміч" зібралися три покоління українок. Одні — це наші заслужені піонерки Союзу Українок у Америці — представниці 6-го Відділу. Інші — це представниці 47-го Відділу, який зорганізовано по припливі нової еміграції 15 літ тому. Треті — — це молоді представниці українського жіноцтва, які забажали піти слідами своїх мамів і бабусь та згуртуватися у новий Відділ Союзу Українок Америки.

Допомогла їм знайти правильну дорогу містоголова Окружної Ради Округи Рочестер п. Софія Онуфрик, яка і привітала їх теплими словами, відкриваючи Основуючі Загальні Збори. Відспівано молитву „Боже, вислухай благання".

Ініціятивний Комітет у складі пань: Люби Шміґель, Тані Гарбар і Тані Баб'юк перебрали провід Зборів, вітаючи голову Окружної Ради п. Марію Когутяк, голову 6-го Відділу п. А. Пастушин, голову 47-го Відділу п. Анну Капітан, присутніх членів Окружної Ради та членок 6-го і 47-го Відділів як гостей. Вибрано Президію в складі: п. М. Когутяк, голова, п. С. Онуфрик, містоголова, п. Таня Баб'юк, секретар. Запрошено до Президії голов обох Відділів п. Пастушин п. Капітан, та присутніх членів Окружної Ради п. О. Костинюк, п. М. Колевчку і Т. Руснак.

Пані Марія Когутяк привітала Збори та з'ясувала ціль та завдання Союзу Українок Америки і пояснила уривки зі статуту, які відчитала п. Таня Грабар.

По одноголоснім прийнятті статуту, наступила зворушлива хвилина. Наші молоденькі жінки підходили до президіяльного стола та вписувались у книгу членів-основників. Пані Шміґель представляла кожну нову членку, п. М. Когутяк, як і цілій Президії та гостям. Вписалось 33 членки.

Вибрано першу Управу нового Відділу в складі: голова — п. Люба Шміґель, містоголова — п. Нуся Філіп, секретар — п. Стефа Джус, організаційна реф. — п. Таня Бабюк, фінансова реф. — п. Уляна Бабюк, культ. осв. реф. — п. Стефа Павлович і п. Уляна Крижанівська, господарська реф. — п. Слава Коба і п. Джозефіна Ґуран, виховна реф. — п. Сяня Кулик, пресова реф. — п. Таня Гарбар, реф. зв'язків — п. Тамара Ґуран.

Контрольна Комісія: п. Параня Міллер, п. Надя Ніньовська і п. Леся Павлович.

Зборами проводила нововибрана голова п. Люба Шміґель.

По нарадах щодо вибору патронки Відд., вкладки, місячних сходин і т.д. приступлено до привітів.

Голова 47-го Відділу п. Капітан з радістю вітала новий Відділ — молодих жінок, які хочуть продовжувати традицію жіночої організації Союзу Українок, що сягає початками до рідних земель. Привіт від 6-го Відділу зложила голова п. А. Пастушин, якій на заклик п. Онуфрик відспівано „Многая Літа", як одній із найстарших членок у Рочестері. Присутні гості зложили спільний привіт на письмі із своїми підписами. Голова Окружної Ради п. Марія Когутяк подякувала п. Онуфрик за гарно підготовані Збори і побажала успіхів новому Відділові та його Управі.

Це небуденне свято закрито відспіванням українського національного гимну.

Ще довго присутні сиділи при каві і печиві, що приготовили молоді господині, говорили і раділи милим прибутком до нашої великої жіночої організації.

У суботу 28-го січня відбулася зустріч голови Окружної Ради п. Марії Когутяк із членами Окружної Ради та Управою 47-го Відділу.

Того дня п. Когутяк мала нагоду побути у Світличці 47-го Відділу, яку проводить п. Стефанія Лаба.

І. Руснак
Прес. реф. Окр. Ради

В АМЕРИЦІ Й У СВІТІ

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ ІЗ ЛУІЗІЯНИ Расселл Лонґ вніс новий законопроєкт про так званий виборчий податок. Минулого тижня Сенат відкинув законопроєкт в цій справі Лонґ є демократичним віпом і він старається про те, щоб Сенат змінив свою думку в цій справі та схвалив цей законопроєкт, згідно з яким кожний платник податків міг би зазначити на податковій заяві, що він погоджується на те, щоб йому дописали одного доляра до федерального податку. Цим способом мали б зібрати на виборчу кампанію обидвох кандидатів на президентів в 1968-му році коло 60 мільйонів дол., які були б розділені між обидвох кандидатів на президента. Сенатор Лонґ змінив трохи попередній проєкт і сподівається, що Сенат його прийме.

Олександер Домбровський

ЗА КРАЩІ УМОВИНИ ПРАЦІ ДЛЯ УВАН

Така вже вдача людини, і цілого суспільства, що треба їм постійно нагадувати про ті, чи інші життєві правди й обов'язки, хоч теоретично беручи, повинні вони самі про них пам'ятати.

В даному випадку маємо на увазі обов'язки нашої спільноти на чужині у відношенні до нашої наукової установи — Української Вільної Академії Наук. Ціллю цих рядків не є вияснювати, що таке УВАН, яка її роля в житті поневоленого на Рідних Землях народу й тут на еміграції, що УВАН зробила дотепер і т. д. УВАН давно вже пройшла перевірку в межах української об'єктивної громадської опінії, і серед чужинців та виявила себе своєю корисною працею на пості змагань за побіду нефальшованої української наукової правди. Тому представляти цю нашу заслужену наукову установу громадянству після двадцятьох років її існування, зайво. А все ж таки, кажучи щиро, крім деяких кругів нашого суспільства, які виказують зрозуміння для потреб УВАН, зорганізована наша Громада в цілості не може похвалитися виповнюванням своїх обов'язків у відношенні до Академії. Правда, нюйоркська метрополія в першу чергу, а до певної міри й „провінція" потапають у повені різних збірок на різні цілі, з яких кожна є дуже потрібна' але кожне вироблене суспільство визнає якийсь ієрархічний порядок у відношенні до своїх організацій, установ та ділянок громадської праці й кермується ним у безконечній акції переводжування різних збірок. Чи аж треба доказувати, яке значення має наука й освіта в житті поневоленого народу. УВАН, як кузня вільної української науки, являється одною з найповажніших установ у ієрархії нашого всенаціонального життя.

В минулому році проф. Г. Д. Гагарин звернувся до громадянства зі закликом сплатити борг за будинок УВАН, яка, замість видавати гроші на публікування наукових праць про Україну, змушена видавати майже останній гріш на сплату боргу. Громадянство щиро відгукнулося на той заклик і сплатило частину боргу, але з часом акція припинилася і діло не є доведене до успішного кінця. Сьогодні Академія має ще поважний довг. Чи громадянство не вважає священною справою своєї чести довести начате діло до успішного закінчення? Чи справа Української Вільної Академії Наук, яка продовжує академічні традиції Української Академії Наук з Києва, заснованої в добі нашого Державного Відродження, а поневоленої й знищеної червоною Москвою, не є рідною справою усіх нас — усіх прошарків нашої спільноти без різниці політичних і релігійних переконань та територіяльного походження?

Наближається Світлий Празник Христового Воскресення — день радости й весни не лише в природі, але й в людських серцях. Зокрема в нас, в Україні, наш нарід від найдавніших часів торжественно святкував Великдень як найбільш торжественне свято загально громадського характеру, обдаровуючи себе взаїмно в родинному крузі різними дарунками. Вийшовши силою історичної конечности на нові місця поселення, ми продовжуємо ті гарні традиції нашого народу з глибокою вірою, що Той, який „смертю смерть поборов", воскресить волю нашого многострадального народу і ми матимемо знов можливість святкувати Великдень у вільній Україні. Але поки йдуть завзяті змагання між силами Світла й Темряви, ми не можемо стояти зі заложеними руками. Мусимо й ми змагатися, щоб наблизитися до того бажаного усіма нами дня Воскресіння України. Тому УВАН у ЗДА розгорнула від самих початків свого існування широку діяльність. Але та діяльність Академії є пов'язана з фінансовими потребами для скріплення організації науково-дослідної праці та для видавання наукових публікацій. Такі видання як черговий випуск англомовних Аналів, Збірник на пошану М. С. Грушевського й інші праці вимагають фондів, а Академія є тепер залишена виключно на фінансову піддержку з боку нашого громадянства. До того ж, як вище сказано, на рахунку Академії тяжить довг за будинок. Складаючи десятки, а то й сотки тисяч на інші цілі, громадянство може зложити кілька тисяч на остаточне сплачення боргу за будинок Академії, яка відтяжена цим способом зможе використати свої фонди на видавничу діяльність. Це буде Писанка для Академії.

Хочеться вірити, що вільна українська Громада, яка носить почесну назву політичної еміґрації, відгукнеться негайно на нашу пригадку та поможе морально й фінансово нашій Академії у її змаганнях за остаточну побіду наукової правди про Україну, що наблизить нас до остаточної цілі — Державного Воскресіння.

Пожертви просимо слати на адресу:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., 206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025.

Збори Українського Лікарського Товариства Північної Америки, Відділ Ню Інґленд

В неділю 2-го квітня відбулися в Потакеті, Ровд Айленд, звичайні Загальні Збори УЛТПА, Відділ Ню Інґленд.

Збори відкрив, вітаючи всіх колеґ, уступаючий голова Відділу д-р Яків Писарів, якими проводила президія в особах д-р Іван Дідюк — голова, д-р Ярослав Коропей — секретар. По докладних та вичерпних звітах голови та поодиноких членів уступаючої Управи та по живій-мирній дискусії над звітами уділено на внесок Контрольної Комісії абсолюторію уступаючій Управі та признання за її діяльність.

Нову Управу вибрано в слідуючому складі: д-р Іван Дідюк — голова, д-р Ярослав Коропей — голова елект, д-р Іван Кизик — секретар, і д-р Тарас Ганушевський — касир. Контрольна Комісія: д-р Яків Писарів, д-р Богдан Кузьма і д-р Петро Худолій.

Згідно із постановою Головної Управи УЛТПА каденція новибраної Управи триватиме повні два роки.

Д-р Іван Кизик
секретар

Помер видатний співак Харківської опери

Бостон. — Минулого місяця у Бостоні помер Віктор Ходський, видатний український бас, колишній співак, а згодом режисер та за німецької окупації — директор Державної Опери в Харкові. Під час „Золотої доби" згаданого оперного театру, тоді столичного, при кінці двадцятих та на початку тридцятих років, Покійний займав у ньому положення першого характерного баса, зразково виконуючи партії Бартольо („Севільський Цирульник"), Зуніґа („Кармен"), Кирдяга („Тарас Бульба") і багато ін.

В роках своєї праці, як співак, у Харківській Столичній Опері, Віктор Ходський мав, як своїх товаришів — таких передових тогочасних корифеїв української опери, як М. Литвиненко-Вольґемут, М. Сокіл, М. Голинський, І. Паторжинський, В. Будневич. Між мистецькими керівниками Оперного Театру у Харкові, з якими особливо здружився цей співак і режисер, були тоді, м. ін. режисери Володимир Манзій і Сергій Карганський та диригенти Антін Рудницький і Михайло Вериківський. По сл. п. співакові Вікторові Ходському залишилося кілька грамофонних записів. (н).

14 ТРАВНЯ — НАБЛИЖАЄТЬСЯ

14-те травня, це не лише День Матері, це й чудова нагода батькам і дітям у Ню Йорку й околицях запросити своїх дружин і матерів на подію, яку можна назвати Концертом Року. Того дня у славній концертовій залі „Карнеґі Гол" відбудеться заключний Ювілейний Концерт на пошану великого співця України Івана Франка. Покищо ще Метрополітальний Ювілейний Комітет святкування Роковин Івана Франка, під протекторатом УККА, не розголошує докладніше всіх точок багатої, гідної імени Франка, програми. Але представник „Свободи" довідався вже про склад Почесного Комітету цього Свята і Поета, і всієї української культури. До Почесного Комітету ввійшли: рідна донька І. Франка — п-ні Оксана Франко-Ключко з Канади, громадська діячка; голова УККА проф. Лев Добрянський, голова НТШ проф. Роман Смаль-Стоцький, голова УВАН проф. інж. Олександер Архимович. Таким чином, у Почесному Комітеті заступлені і сам рід безсмертного автора „Мойсея", і політичний світ, і світ науки, літератури, культури.

У Діловому Комітеті святкувань, що його очолює адв. Іван Флис напружена праця, та чи не найбільше турбот (приємних турбот) має адв. Роман Гуглевич — голова Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Ню Йорку, адже з ініціятиви цього Об'єднання ми підемо вшановувати Івана Франка.

До речі, в УССР після минулого року в офіційній пресі про нашого Великого Каменяра . . .вже „забули". (п).

МОЛОДИЙ ВІЙСЬКОВИК

Філядельфія. — Юрій Давидович, тепер в чині другого лейтенанта американської армії, прибув з батьками до ЗДА в 1947 р. Здобувши середню освіту, він з відзначенням закінчив відомий Темпел університет у 1964 р. Покликаний наступного року до війська, градуював з почестями у Форт Дикс „Супляй скул", а потім і „Сиґнал скул" у Форт Ґордон, також з відзначеннями. Тепер має звання другого лейтенанта, з відзначеннями. Батьки Юрія Давидовича відомі громадяни у цьому місті — мґр Іван та Оксана Давидовичі, а лейтенант Юрій є внуком заслуженого працівника на церковному полі, о. Павла Теодоровича з Албані, Н. Й. Вся родина належить до УНСоюзу.

Юрій Давидович

Велика родина УНСоюзу бажає усім їм нових, ще більших успіхів!

В пам'ять Олени Кульчицької

Саме коли ми, бувші учениці проф. Олени Кульчицької готувались відзначати її 90річчя, з України наспіла сумна вістка, що її серце перестало битись навіки.

Задум ініціятивної групи бувших учениць проф. О. Кульчицької з Перемишля допомогти УВАН в Ню Йорку видати „Мойсея" Івана Франка з ілюстраціми і мистецькими заставками Олени Кульчицької, які збереглись і ніколи дотепер не публіковані — в музею - архіві УВАН, є далі актуальний; наша фінансова допомога в цьому ділі буде найкращим виявом пошани і пієтизму до нашої дорогої вчительки і великої української мисткині та заступить нашу китицю квітів на її свіжу могилу.

Збірку пожертв, яку розпочала ініціятивна група ще перед вісткою про смерть Олени Кульчицької, продовжується. До Вас, дорогі Товаришки молодечих років в Перемишлі, що розкинені тепер по світі, звертаємось із закликом та проханням складати датки на ту ціль на збіркові списки або безпосередньо на адресу:

Mrs. Maria Danysh
240 East 5th Street
New York, N.Y. 10003

За ініціятивну групу:
Марія Бадан - Даниш
Марія Гінка - Демидчук
Марія Гусар - Турко
Мирослава Павлик - Савчак
Ольга Шепарович - Кузьмович.

Лист до кам'янчан і подолян

Комітет Святкування 900-ліття міста Кам'янця Подільського звертається цим листом до кам'янчан і подолян у вільному світі сущих відгукнутись і об'єднатись з метою допомогти нам відзначити й відсвяткувати Ювілей 900-ліття нашого прадавнього міста.

Ви, напевно, вже читали в пресі, або коли пропустили, то чули від знайомих про заклик - повідомлення нашого Комітету. Найперше надрукувала „Свобода" ч. 11 з 20-го січня ц.р., а також цілий ряд наших періодиків тут, у Канаді, Европі й Полудневій Америці. Щоб не присипляти справи, а якнайбільше з'активізувати наших кам'янчан і подолян східнього і західнього Поділля, по обох боках Збруча, ми вирішили на нашому черговому засіданні 22-го лютого створити філії по більших осередках нашого поселення. Ми просимо земляків, котрим дорога наша справа, взяти на себе ініціятиву й скликати на нараду гурток вам знаних осіб та вибрати місцевий Комітет у складі 3 - 5 осіб. Простудіювати наше повідомлення в пресі, обговорити його й подати нам ваші завваги, поради й побажання. Найважливішою й важкою працею буде охопити в списках всіх місцевих і дооколичних наших кам'янчан і подолян, а також і неподолян, які працювали на теренах Поділля і зацікавлені нашою справою. Негайно розпочати збірку пожертв на фонд видання Ювілейного Збірника Поділля, бо ця справа у нас не так швидко успішно переводиться, а ціна видання винесе кілька тисяч. Усі пожертви пересилати до УВАН в Ню Йорку з допискою для нашого Комітету. Кожний жертводавець отримає особисте поквітування. Усі датки для УВАН вільні від податку.

Адрес Академії:

Ukrainian Academy of Arts & Sciences in the U.S., Inc.
206 West 100th St. New York, N.Y. 10025
(Kamianets Jubilee)

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Науково - Літературний Фонд ім. Лесі і Петра Ковалевих при Союзі Українок Америки проголошує з нагоди 50-ліття їх шлюбу — Науковий Конкурс на історичну працю (монографію). Темою її може бути якийнебудь відтинок історії України з позитивним державницькем насвітленням. Наукове жюрі, провівши оцінку на дісланих творів щонайменше 100 ст. машинопису, признає одну нагороду у висоті 400 дол. Реченець Конкурсу: 31-го грудня 1968 р. Твори надсилати у трьох примірниках на адресу Централі Союзу Українок Америки:

Ukrainian National Women's League of America, 4936 N. 13th Street, Philadelphia, Pa. 19141.

ТЕАТР ДИВІЗІЙНИКІВ ЗАВОЮВАВ УКРАЇНСЬКЕ ШИКАГО

Хвиля успіхів „Найкращих хлопців з дивізії" та „О пів до другої години" докотилася і до українського Шикаго.

Підготовча чинність Управи станиці Братства к.в. 1-ої Укр. Дивізії УНА в Шикаго змобілізувала тутешніх українців так, що широка заля Шопена в суботу 4-го і неділю 5-го березня на обох цих виставах була переповнена і „дорослими" і підростаючими поколіннями.

В українській пресі, і то різних напрямків, вже опубліковано з десяток прихильних рецензій про гру і характеристику мистецьких здібностей акторів цього, останніми часами, „дивізійного театру". Тому ми поділимося лише своїми враженнями й спостереженнями, який вплив мали ці вистави на пересічного глядача, та яке значення має праця цього театрального ансамблю

При невибагливому сюжеті, що на ньому талановитий автор Олег Лисяк комедії „Найкращі хлопці з дивізії" побудував всі три дії та мистецька режисура Богдана Паздрія зробили з цієї веселої п'єси таку річ, що викликає ідейні переживання у вдумливого глядача. В легкій формі, в знаменитих, взятих з „народньої" творчости дивізійників, дотепах та в піснях з рухливим пританцьовуванням оживала перед нами вояцька душа в усій її бадьорості й ідейності. На тлі цих дотепів, комедійних виступів і пісеньок артисти закликали не забувати про те, хто ми, чому, для чого були дивізійниками

Трудно сказати, хто грав найкраще. Всі вони грали так, ніби щиро самі переживали і захоплювались своїми ролями, і цим захоплювали публіку. Коли ж Б. Паздрій в ролі кол. сотника УСС-ів слабим старечим голосом, часом ледви чутно, при глибокій тиші на залі, співав про „розвіяні мрії, рожеві мрії, про мрії давні", то ми не вірили, що він робив це штучно. Ні! Він сам щиро переживав те, про що співав і згадував. То був патетичний момент патріотичних переживань про участь в боротьбі за Україну. Переживали з ним і ми, колишні вояки. Безмежно хотілося, щоб ті часи знову повернулися, і ті мрії здійснилися...

Такий, на нашу думку, вплив мала ця комедія на дивізійників, а для загалу була приємною розвагою. Глядач розважався, сміявся, але час від часу задумувався. Душі ж колишніх учасників боротьби за волю України згадували, якими вони бували раніше і хотілося знову такими стати. Співом-закликом „Хто живий, в ряд ставай!" закінчилася п'єса. Р'ясні оплески, що не раз і не два переривали мистецьку гру, не тільки вітали успіх акторів, але і ту ідею, що в словах тієї пісні містилася.

***

„О пів до другої години" — комедійно-музичний монтаж показав нам сьогоднішніх дивізійників і тих типів з часто дрібничковими „проблемами", яких не трудно спіткати в нашому буденному житті, і які в душі своїй забувають поволі про те, чому і для чого ми опинились на чужині. При тому не забуто продемонструвати й повільну денаціоналізацію та відхід від свого рідного пезної частини нашої молоді. Відіграли цю комедію ті ж самі артисти, але під режисурою В. Шашаровського, з тим же успіхом і з таким же захопленням публікою.

Зізниця була лише в тому, що коли вдуматись в ту сатиру, що відбувалася на сцені і чути те, що там говорилося в тоні „на весело", то треба признати, що ми, то є публіка, часто сміялися над самими собою, над своєю соромною дійсністю, бачили себе чи своїх знайомих в дзеркалі і той сміх не раз був гірким гоголівським сміхом.

Невмовкаємий сміх викликав виступ артистки Юлії Шашаровської та Володимира Карп'яка. Згадати б лише оповідання цього колишнього дивізійника про те, як він ходив до молодечих організацій, щоб „передати їм нашу традицію". В Пласті йому відповіли, що вони вже перебрали одну традицію від УСС-ів, але лежить вона в них без діла в архівній шафі. Сумівці теж сказали, що вже мають одну традицію, яку перебрали від УПА, але не знають, що з нею мають робити і лежить вона без потреби. І тут, на сцені, ми побачили й почули шедевр мистецтва театрального гумору й сатири, що був живою наукою для тієї молоді, що відступає від свого роду, а при цьому і для старших, що роблять це саме. Тут згадуємо добре виголошену промову в ломаній англійсько-українській мові.

Треба б записати цю промову на „тейп - рекордер", щоб її потім розмножити навіть на плиті і давати слухати хоч раз на місяць на сходинах виховників і всього членства Пласту, СУМА, ОДУМ-у і МУН-у.

Весело бавилась і відпочивала публіка від усього буденного під час низки дотепів, веселої гри слів, що сипались з уст акторів на сцені. Були жарти про „стару війну", що вже „скапцаніла", про „шафу, що грає" чи „не грає". Все це було добре змонтовано, що гірка правда була весела. Гарно придумано закінчення цього монтажу співом „Гимну Дивізії".

***

Розкішна китиця квітів, безконечне викликання на сцену всіх артистів, подяка їм голови станиці Братства дивізійників та слово голови краєвої управи дивізійників В. Забродського до шикагівців, що так чисельно відвідали ці вистави — закінчили ці дві приємні для душі імпрези, серця й для відпочинку.

Управа місцевої станиці Братства дивізійників влаштувала після першої вистави прийняття в таверні „У Стефана" для гостей, театралів і всіх запрошених. Зібралося 50 душ. Голова станиці побр. Б. Кашуба привітав Ансамбль і все товариство та підніс тост за успіх дивізійних вистав Театру в П'ятницю. У відповідь промовив голова Краєвої Управи Братства побр. В. Забродський, подякувавши шикагівцям за їх моральну і матеріяльну підтримку та за тепле прийняття. Прийняттям проводив побр. М. Припхан. З промовами від артистів виступали директор театру В. Шашарівський, сеньйор українського театру Б. Паздрій та пані М. Лисяк. А з шикагівської громади промовив словами признання д-р Городиловський

Наші враження з приводу приїзду „дивізійної п'ятки" з Театру в п'ятницю до Шикаго не були б повні, коли б ми не згадали про дві „програми", видані Краєвою Управою Братства к.в. 1-ої Укр. Див. УНА. Фактично це є два гарно видані альманахи, в яких крім списків учасників двох вистав, поміщено кілька статтей про історію постання „дивізійного" театру та про характеристику акторів, і авторів та взагалі всіх тих, що прислужились до створення і виконання цих двох комедій. В цих люксусово виданих програмах є статті: В. Забродського — „Дивізія на сцені", В. Шашарівського — „Спільними силами", Л. Нигрицького — „Актор-воїн" і невідомого автора — „Ми, актори". Статті прикрашено світлинами авторів і артистів та вдалими карикатурами на них і на кілька дивізійних тем пера Ореста - Гога - Слупчинського.

***

Кілька слів про спонзора цих двох імпрез дивізійників в Шикаго. Про їх голову побратима Б. Кашубу, все активного, багато не треба казати, хіба, як подивитись на нього збоку, то назвати його за дивізійною термінологією молодим старшиною — „пістолетом", замовчуючи його вік. Він був душею спонзорства і за собою пірвав всю свою управу, а з нею і інших побратимів. Ця братія, від виструнчиного теж „пістолета" побр. Л. Рихтицького починаючи, та через масивного своєю солідністю побр Марка проходячи, і „старою войною" побр. М. Харовим кінчаючи, творили ту кадру скарбників, дві лінії впорядчиків і доглядачів за порядком, попри яких ні один гість не міг обійтися від їхніх послуг. Кожний, що прийшов тих вечорів у залю Шопена, враз відчував і бачив, що „найкращі — це хлопці з Дивізії! хорунжі й поручники всі, не гірші за них підстаршини, а навіть — звичайні стрільці."

Антін Кущинський

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

ФОРТЕПІЯНОВИЙ РЕЧИТАЛЬ РОМАНА РУДНИЦЬКОГО

Без ніяких упереджень чи ресентиментів, а в повній пошані, довір'ю й симпатії до цього молодого віртуоза, поспішив я на концерт Романа Рудницького, що відбувся дня 9 грудня 1966 р. заходами Фондації Е. Левентріта (яка м. і. призначила була Романа Рудницького до міжнародних піяністичних виступів в Москві 1966 року, на яких він здобув світову похвальну грамоту) — та під патронатом Бруклинського Інституту Наук і Мистецтв, у великій концертовій залі Бруклинської Музичної Академії.

Програму починала могутня органова токата ц-дур Баха-Бусоні, побудована на фуґальних наслідуваннях та контрастах величних октавових форте і фортіссімо долішніх реєстрів органів зі субстельними, сказати б, „коронковими" імітаціями високих клявіятур цього королівського інструменту. Виконання було блискуче, пам'ятеве опанування твору, як завсіди, знамените, кришталь но чиста техніка, глибока, індивідуально відчута експресія. Другою точкою першої частини концерту був чудовий, але ж і незвичайно трудний твір Кльода Дебюссі п. н. „Картини", саме „книга друга", яка охоплює три частини, різні своєю структурою і технічними вимогами. Історики музики твердять, що цей твір був якраз твором, що започаткував питомий тому композиторові стиль імпресіонізму (чи пак експресіонізму). Зокрема друга частина тієї книги під назвою „Захід місяця за святиню" зриває з тонацією, отже стає атональною, вводячи паралельні квінти і секонди, тому вони й надають мелодії імпресіоністичну закраску. Не зважаючи на ті модерні гармонічні інновації, твір є незвичайно мелодійний і ніжний та промовляє до душі слухача. Місцями він нагадує твори учня Дебюссі, Моріса Равеля („Гра вод"). Роман Рудницький вклав у виконання цього твору усю свою молодечу душу, грав його незвичайно складну, романтично-модерну побудову усіми своїми технічними й духовими ресурсами і на думку підписаного осягнув тим твором новий лавровий листок до свого вінка слави. Першу частину концерту закінчив піяніст сонатою Бартока, вдержаною в клясично-модерністичнім стилі, але, хоч Рудницький виконав її бравурно, композиція не лишила глибшого враження.

Другу частину програми започаткував один із найкращих, але й найтрудніших творів Шумана, його фантазія ц-дур оп. 17. Молодий Шуман, повідомляючи свою майбутню дружину, Кляру Вік, про скінчення цієї ж власне фантазії, написав: „Від початку до кінця цей твір — це крик моєї зболілої душі і любов'ю переповненого серця за тобою". Виконання цього твору тривало рівно 30 хвилин і було чудове та викликало загальне захоплення. Не диво, що Роман Рудницький відіграннням цеї фантазії на конкурсі „Левентріт" захопив таких велетнів музики, як Леонард Бернштайн і Рудольф Серкін! Незвичайним, можна б сказати, сензаційним закінченням концерту було відіграння повної оригінальної краси, але задля технічних труднощів дуже рідко продукованої симфонії російського композитора 19 ст., Мілія Балакірева, п. н. „Орієнтальна фантазія Ісламей". Цей твір, „нашпікований" технічними та динамічними труднощами, повний контрастів, але й солодких орієнтальних мелодій. Він постав в шістдесятих роках минулого століття в часі найбільшого розквіту т. зв. Балакірєвського Кружка, до якого входило, крім Балакірева, одинокого професіонального піяніста, чотирьох „непрофесіональних" музик-композиторів, що пізніше вславилися своїми творами в Росії та в Европі (Цезар Кюй, Ол. Бородін, Модест Мусорґський та Мик. Римський-Корсаков). Вказую тут на цю інтересну історію „Балакірєвського Кружка", щоб доказати, що не завжди ріст і велич музичного генія залежать від закінчення музичних студій дипломом професіоналіста. Не можу й тут не висловити Романові Рудницькому слів похвали за його труд дбайливої підготови та велич його виконання тієї фантазії, на яку можуть спокушуватися тільки справжні мистці піяністики. Після довгих овацій примушено концертанта до наддатків, а саме: Ґлюка Ґавот в обрібці Брамса, Фінал з сонати передового аргентинського композитора Альберто Ґінастери; (до речі: При зустрічі того ж композитора з Романом Рудницьким мин. року — Ґінастера заявив, що це найкраще виконання його сонати, яке він будь коли чув). Останній наддаток була „Бананієра" амер. композ. 19 ст. Люї Ґотшока.

Не дивлячись на те, що залю виповнила вкрай майже виключно англо-американська публіка, пригнітаючо вражала відсутність майже всіх українських музичних кіл Ню Йорку і Брукліну, а також, з малими винятками, тієї нашої громади, що радо заповнює всілякі наші імпрези. Мимохіть насувалося питання: Чи хочемо ще одну важливу позицію здати в руки вразливішого на культурні здобутки оточення? Чи ми, нація без держави, без однієї хочби нобелівської нагороди, без славнішого відкривця чи винахідника, хочемо й тим нашим феноменально-талановитим музикам, які своїми мистецькими руками хочуть підкреслити наше національне ім'я на віках загальносвітової культури, замкнути їхню дорогу до вершин слави та відсунути їх туди, де їх цінять? В ім'я чого?

Д-р Віктор Пацлавський

ХРОНІКА ТРЕНТОНУ

Роковини 22-го січня — відзначено цього року із за розсварення аж двома святкуваннями. Оба „святкування" були на низькому мистецькому і програмовому рівні, з малою кількістю учасників та ще меншим ефектом. З нагоди Січневих Роковин в губернатора стейту Ню Джерзі та в посадника міста Трентону побували делегації від організованого українського громадського і церковного життя, а на будинку Міського Управління 22 січня маяв український державний прапор.

В обох місцевих американських щоденниках („Ди Трентнісн" та „Трентон Івнінґс Таймс") з нагоди Незалежности і Державности Укkраїни появилися згадки з фотознимками делеґатів.

Українські пісні і танці — виведено в трентонському стейтовому приміщенні „Культурного Центру" 18-го лютня. Виконавцями програми, що була призначена головно для американської публіки, був Хоровий і Музичний Ансамбль місцевого осередку СУМА під кер. проф. Вол. Тритяка та Танцювальний Ансамбль під кер. Дмитра Надраги. Спонзорували цю імпрезу: Осередок СУМА ім. полк. Е. Коновальця та Культ. Освітній Комітет студентів місцевого Джуньйор Коледж, в якому вчиться чимало українських дівчат і хлопців.

о. Иосиф Атаманюк — основоположник та душпастир парохії св. Свщм. Иосафата, помер на 70 році життя наслідком довготривалої недуги 25 лютня. Бл. п. о. И. Атаманюк народився 25 лютого 1897 року в селі Прибилів, Товмацького повіту на Станиславівщині. В краю сповняв обов'язки пароха в селі Кінчаки Нові. В 1949 році прибув до Трентону і тут разом з рідним братом о. деканом Теодозієм Атаманюком заснував парохію для українців католиків та був її сотрудником, катехитом і виховником української молоді та прикладним українським громадянином до кінця свого трудолюбимого життя. Величаві похорони відбулися 4-го березня під проводом Преосвященнішого Митрополита Кир Амвросія Сенишина, ЧСВВ і при участі понад 40 священиків та великої кількости українського громадянства. Покійного о. Иосипа похоронено побіля новозбудованої церкви св. Свщм. Исафата, при 1195 Дуц Евню. — Вічна Йому Пам'ять!

Протопресвітер о. Филимон Кульчинський — парох укр. правосл. церкви св. Юрія Переможця — після важкої недуги і операції жовчевого міхура, помало приходить до здоров'я і вже в найближчому часі повернеться до своїх душпастирських обов'язків. Бажаємо якнайскорішого і повного видужання.

Комітет Громадської Єдности — поширив свою діяльність на Трентон і тут, 25 лютого відбулися Основуючі Загальні Збори трентонського відділу. У зборах взяли участь 22 особи, що заступали 10 місцевих установ і організацій. На Зборах обрано Управу Відділу, в склад якої ввійшли: інж. Дмитро Кузик — голова, інж. Микола Тарасюк — заст. голови, Михайло Кащук — секретар, Анна Самосій — скарбник, Василь Вілак — член управи. Контр. Комісія: д-р Зиновій Гіль — голова, Іван Микитин та Петро Сенько — члени. На Зборах вирішено висоту чл. вкладок: від установ по 10 дол. від фізичних осіб — по 5 дол. річно.

Пані Софія Цайнінґер, Загальні Збори Федеральної Кредитової К-ви „Самопоміч" — відбулися 5-го березня при участі 40 членів. Із друкованого і усних звітів Управи довідуємося, що К-ва продовж 1966 року мала 600 зареєстрованих членів, з чого послугами К-ви користувалися 398 членів. В 1966 році К-ва видала 117 позичок на загальну суму 162.848.10 дол. Ощадностей за той час було: 186,414.60 дол. Загальне майно К-ви на кінець м. р. заключалося сумою 200,453.30 дол. Загальні Збори виказали постійний розвиток Кооперативи, що в 1967 році вступила у 6-ий рік існування. Керівними Органами К-ви на 1967 рік є: Дирекція — мґр. Євген Гец — голова, Іван Галик — заст. голови, Дмитро Шапочка — скарбник, Степан Шилкевич — секретар і заст. скарбника, мґр. Ірина Бованко — член. Кредитовий Комітет: Іван Самокішин — голова, Андрій Галайдіда — секретар і референт позичок, Микола Колодій та Петро Булат — члени. Контрольна Комісія: мґр. Микола Нагірняк — голова, мґр. Ірина Бованко і Олекса Пліщук — члени. Організаційно-Освітній Комітет: мґр. Іван Костюк, інж. Дмитро дружина д-ра Карла Г. Цайнінґера, наукового дослідника РСА — Лябораторій в Принстоні, Н. Дж., попри свої домашні зайняття і матері троїх діточок, робить добре і похвальне діло в напрямі пропаґанди доброго українського імени. З нагоди Великодніх Свят, трентонський щоденник „Трентон Івнінґс Таймс" з датою 22 березня ц. р. за підписом Нансі Коннор, помістив на півсторінки статтю на основі розповіді пані Софії про українські великодні звичаї, писанки та великодні страви, підкріпивши її великою фотознимкою пані Софії Цайнінґер при великодньому столі, заставленому українськими писанками, великодньою бабкою і м'ясивом.

юко.

„СУМНА МЕЛОДІЯ"

Під таким наголовком „Культура і Життя" з 19-го березня надрукувала (вже напевно кількатисячного з черги) такого листа: „Придбати грампластинки в Дніпропетровську нелегко. Є у нас великий магазин „Мелодія", але народні пісні знайдеш тут не завжди. От і зараз гортаю одну з книг-каталогів з написом „Народна музика". В ній значаться понад сто різних пластинок, і з них тільки сім із записами українських пісень і танців. Ще сумніша картина в музичному відділі центрального універмагу. В довжелезному списку (понад триста пісень) я знайшов лише тринадцять українських. Та й то проти багатьох з них стоїть слово „немає". Викликає великий подив той факт, що у нас так мало випускають записів українських народних пісень. Адже маємо цих перлин щось понад двісті тисяч, і це тільки зареєстрованих."

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Д-р Є. Новосад

Філядельфія. — 19-го березня представники української Громади та близькі друзі вітали прийняттям-несподіванкою д-ра Євгена Новосада, який після здобуття докторату в Карля Франценс університеті в Австрії повернувся до своєї родини в місті братньої любови. У прийнятті, що відбулось у залі „Тризуба", взяло участь яких 70 гостей. Молодий д-р Є. Новосад спеціялізувався в галузі психології та неврології. Він одружений з Іреною, з дому Савчин — дочкою покійного проф. Михайла Савчина, секретаря Головної Ради Усусусів, поручника УСС. Вся родина з дітьми є членами УНСоюзу.

Ігор Попчук

Філядельфія. — Мґр. Ігор Попчук прибув з батьками в ЗДА 1950 р. Закінчив Олни-гайскул з відзначенням, а тепер робить „мастер деґрі" у стейтовому ун-ті Мідл-Теннесі, студіюючи філософію. Активний пластун та активний в житті університетської молоді, де є президентом Спілки майбутніх учителів. Мґр Ігор Попчук походить з відомої жертвенної родини суспільно-громадських діячів у цьому місті — Анна і Андрій Попчуки ніколи не оминають громадської праці, зокрема А. Попчук належить до Крайової Управи ОДВУ. Вся родина належить до УНСоюзу.

БЕРЕЖУТЬ І ДОСІ...

Розповідаючи про „радісне колгоспне життя" в недалекому від Збруча селі Ніверки, „Молодь України" з 19 квітня згадує про „борозну-пам'ятник з 1919 року: „Тої першої борозни на толоці ніхто більше не торкався і не розорював, бо вона була вісником нового життя і пам'ятником Антонові Барановському та його другові Миколі Саноцькому, розстріляним петлюрівцями у 1919. Цю борозну берегли у Ніверці десятиріччями. Її бережуть і досі"...

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

Що писала „Свобода" 50 років тому

19-го квітня, 1917 р.

„В РОСІЇ"

„Петроград", 16 квітня. — На конґресі ради робітників і жовнірів ухвалено нині одноголосно резолюцію, в якій вказується на потребу удержання впливу і контролі російського провізоричного правительства і взивається всю російську демократію, щоб вона громадилася коло ради, яко одинокої організації, котра є всилі запобігти всяким реакційним змаганням. Рівночасно взивається демократію, щоби вона попирала провізоричне правительство, як довго воно буде берегти здобутків революції і як довго воно не буде вести заборчої політики..."

„ВОСТАННЄ"

„Українці! Останну пригадку перед „Українським Днем" доводиться нам оголосити. Пригадувати про народний обов'язок ніколи не забагато. Тому не завадить звернути увагу на сей поклик.

„Братя!

„Субота 1 квітня є таким важним днем для українців в Америці, якого ми ще не мали. Сей день має виказати нашу справність в організуванню помоги для наших нещасних братів і сестер у старім краю. „Український День" має також виказати нашу національну зрілість. Ми маємо того дня дати наглядний доказ, що жиємо живим життям; що вміємо постояти один за одного; що ми є солідарні; що ми є люди; що вміємо відчути нужду, недолю і злидні інших живих ще людей...

„Український народе!

„Усьому нашому загалові повинно лежати на серці, щоби Український День випав якнайкориснійше. Хоч тепер воєнний час, хоч „судилося нам останніми бути", то мимо сього мусимо сповнити святий обов'язок...

„Українська Родино!

„День 21 квітня є Українським Днем... Тому востаннє най загомонить клич: Всі як один ставаймо на своїх постерунках в суботу 21 квітня!"

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

РОМАН РУДНИЦЬКИЙ — СУДДЕЮ МУЗИЧНИХ КОНКУРСІВ

Відомого молодого піяніста-віртуоза Романа Рудницького, члена факультету Високої Музичної Школи Університету Індіяна, вдруге запрошено бути членом-суддею три-особового жюрі загально-стейтових конкурсів для молодих піяністів у стейті Індіяна.

КНИГАРНЯ СУБ У ЛОНДОНІ ЩОРІЧНО ЗБІЛЬШУЄ ОБОРОТ

Лондон, Англія. — Тижневик „Українська Думка" з 30 березня, подаючи звіт з річної діяльности Союзу Українців Британії, наводить статистичні дані про збільшення активности Книгарні СУБ-у в Лондоні. У 1956 р. ця Книгарня мала прибутку 239 англ. фунтів, у 1963 р. 2.631 фунт, а в 1966 р. 4.507 фунтів. Як зазначено у звіті, значну частину цього фінансового успіху досягнено завдяки активній розпродажі підручників для Шкіл Українознавства, втому й читанки „Рідний Край", та взагалі дитячої літератури.

ВІДБУВСЯ РІЧНИЙ КОНЦЕРТ СУМІВСЬКОЇ МОЛОДІ

Ню Йорк. - У суботу 22-го квітня, в виповненій (понад 500 місць) залі „Джуніор гайскул" з успіхом пройшов Річний Концерт сумівської молоді Осередку Т. Чупринки, на якому виступили до 150 молодих і малих виконавців: Дівочий Хор, Ансамбль Бандуристок, Старша і Молодша танцювальні групи, групові і окремі рецитатори, співаки, яких до виступу підготовляли д-р Ігор Соневицький (тепер у лікарні, тому в заступстві диригував інж. Роман Степаняк), Павло Данилів, Олег і Дарія Гендзи, М. Ласовська, старші сумівки Галя Лев і Зоя Назаркевич. Всі точки рясно оплескували присутні, здебільшого батьки дітей, що ходять до Школи Українознавства при Осередку СУМ; на концерт організовано прийшли членки недавно створеного Об'єднання Жіноцтва ООЧСУ.

МАРІЯ ЛОЗИНСЬКА ДОПОВІДАЛА ПРО УКРАЇНСЬКУ ПИСАНКУ

Йонкерс. — У неділю 23-го квітня, о 3-ій год. дня відбулися у Домі ООЧСУ на 10-й вулиці перші Ширші збори Об'єднання Жінок ООЧСУ, на яких різні організаційні та ділові питання порушили голова Об'єднання Олександра Грицковян і секретарка Людмила Костик, а після обговорення справ, Марія Лозинська виголосила доповідь на тему „Українські писанки", в якій покликалась на різні наукові праці в тій ділянці. Присутніх було понад 50 осіб, в тому членок ОЖ ООЧСУ і звичайних слухачок та кілька слухачів.

У ЙОНКЕРСІ ВІДБУВСЬ ЛІТЕРАТУРНО-МУЗИЧНИЙ ВЕЧІР

Йонкерс. — Тут заходами 11 Відділу ООЧСУ, в залі Українського Народного Дому, в присутності 82 осіб, відбулась доповідь Леоніда Полтави на тему „УПА в поетичному слові". Поезії таких поетів, як Б. Нижанківський, Ол. Веретенченко, Яр Славутич, Лариса Мурович, Я. Курдидик, М. Щербак, М. Ситник та ін. рецитували п-і Олена Футала і Євгенія Єнсен. В бігу вечора присутні, між ними і місцева молодь, прослухали записану на стрічку „Музичну історію України", зладжену інж. Б. Бобинським, що надало доповіді характеру літературно-музичного вечора, присвячено 25-річчю постання УПА. Вечором провадив мґр. Е. Стрийський, опісля було прийняття, організоване місцевим Відділом ОЖ ООЧСУ.

Боффало, Н. Й.

ДИР. СТЕПАН ШИПИЛЯВИЙ ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ УККА

(М. П.). — В неділю 9-го квітня 1967 року відбулися тут в українському домі „Дніпро" в приміщенні читальні, 18-ті річні загальні збори Українського Конґресового Комітету. Збори відкрив уступаючий голова дир. Степан Шипилявий, який попросив вшанувати хвилиною мовчанки померлих членів місцевого Відділу УККА. Молитвою, яку провів о. д-р Павло Івахів, розпочато збори. Зборами проводила президія в складі: Богдан Мороз — голова, Петро Поліщук — секретар, Юліян Косовський — член та о. д-р Павло Івахів — почесний член президії.

По звітах голови і членів уступаючої Управи і по дискусії над звітами, уділено на внесок голови Контрольної Комісії д-ра Нестора Процика абсолюторію уступаючій Управі і похвалу за діяльність. На внесок голови номінаційної комісії інж. Маріяна Борачка перевибрано в повному складі уступаючу Управу на 1967 рік, яку знов очолив дир. Степан Шипилявий, Контрольну Комісію д-р Нестор Процик, Товариськи Суд мґр. Маріян Морозевич. Збори закінчено відспіванням „Не пора, не пора...

Россфорд – Толідо, Огайо

СВЯТО ГЕРОЇВ

12 березня в церковній залі в Россфорді відбулося свято Героїв — заходом 31-го Відділу СУА.

Головну стіну прикрашував тризуб, та портрети героїв і героїв — прибрані вишиванками.

Свято відкрила голова п. Ірина Гнатчук. Реферат про героїв відчитала п. Богданна Комаринська. Вона в історичному порядку представила постаті героїв, що віддали свое життя за батьківщину, і вказала на їх терністі шлях життя.

Більша частина доповіді була присвячена безіменним героїням в УПА. Реферат був дбайливо опрацьований.

П. Ірина Гнатчук віддеклямувала власного укладу вірш п. заг. „Пам'яті 500" де відтворено страшні пережи-вання в'язнів у Караганді, жахливу смерть 500 розчавлених танками жінок.

З деклямацією виступав малий Михайлик Закорчемний, який відповів віршик зі збірки „Непокірні слова" Марка Бослава, п. з. „Прислуга Повстанця". Старався віддати його якнайкраще з дитячим зворушенням.

Надійка Василишин, вже обута з виступами, говорила відважно вірш п. з. „Мамо" Богдана Бори.

Мгр. Богдан Крук відчитав доповідь про життя, заслуги і смерть ген. Тараса Чупринки.

Присутні вшанували пам'ять Героїв однохвилинною мовчанкою.

Богданна Комаринська
секретарка

Ньюарк, Н. Дж.

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ ОБВУА

Загальними зборами Відділу ОБВУА, які відбулись 9-го квітня в приміщенні „Самопомочі" в Ньюарку, проводила президія у складі: сот. З. Стефанів — голова і Д. Тихий, О. Лисницький, В. Мартинець — члени. Після відкриття зборів вшановано пам'ять померлого члена Я. Танцюри повстанням з місць. Після звіту з діяльности уступаючої управи за минулий рік, звіту контрольної комісії і уділення абсолюторії уступаючій управі, вибрано нову управу об'єднання на 1967 р. у складі: Мирон Стебельський — голова, д-р Л. Голінатій, і М. Лозинський — заступники голови, А. Хомова, В. Кузик, О. Утрисько, Ю. Баранюк, О. Слоневський, О. Лисницький, М. Шавала — члени управи. На делегатів на 3'їзд гол. управи ОБВУА вибрані: О. Утрисько і М. Плешкан. До Контрольної Комісії вибрані: Д. Хоптяк, М. Бойко, І. Пастух. До товариського суду вибрані: д-р І. Карапінка, Д. Тихий, Вол. Мартинець.

На зборах порушено справу з'язку з відзначенням Золотих Роковин Української Національної Революції і 50-ліття відновлення збройних сил України. На жаль, не всі члени почували за обов'язку явитися на зборах. Серед гарного настрою при каві зі солодким, приготовленим пані Хомовою, відбулася оживлена дискусія, в якій порушено важні комбатантські проблеми.

О. У.

Рочестер, Н. И.

Д-Р ЛЕВ РУБІНГЕР ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ОБВУА

Загальні Збори ОбВУА в Рочестері відбулися 9-го квітня в Домівці „Самопомочі" о год. 5-ій веч. при участі 20 дійсних членів та делегата Вр. ГУ нр. Ник. Голова ОбВУА д-р Лев Рубінгер відкрив Збори привітанням учасників та прохав вшанувати пам'ять померлих членів ОбВУА — д-ра Сукачевича та сот. Ставничука повстанням з місць та однохвилинним мовчанням.

Молитву провів побр. Василь Пелешенко. На голову Зборів вибрано д-ра Лева Рубінгера а на секретаря п. Бабія.

Голова Зборів оголосив порядок нарад, який прийнято одноголосно.

Д-р Лев Рубінгер склав звіт з діяльности Управи а фін. реф. Петро Яріш звіт каси. Після дискусій над звітами та звіту Контрольної Комісії на її внесок уділено Управі абсолюторію.

До нової Управи ОбВУА вибрано: д-р Лев Рубінгер — голова, Петро Зубрицький — м. голова, Богдан Бабій — секретар, Петро Яріш — фін. реф., Дмитро Максимів, Теодор Бабюк — члени Управи; Н. Квасниця, Володимир Кольцьо, Роман Витковицький — члени Контрольної Комісії; д-р Дмитро Капітан, Роман Пристай, Роман Коцик — Товариський Суд. Прапороносцем Відділу є Дмитро Максимів. На делегата до УККА обраний д-р Лев Рубінгер. Намічено плян праці на майбутній рік. Після вичерпання денного порядку предсідник збори закрив.

М. Б.

Трой, Н. И.

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

Заходом Відділу УККА відбудеться Український Фестиваль з різноманітною мистецькою програмою 22 і 23 квітня в залі Гадсон Веллі коледжу. Фестиваль складатиметься з двох частин: показу українського народного мистецтва, народної ноші, вишивок, писанок, різьби, кераміки, картин українських мистців, світлин з культурного життя Трой, виставки англомовних видань про Україну, творів Шевченка, української преси у вільному світі, української філателістики, тощо. Відкриття цієї виставки відбудеться 22-го квітня о 2-ій год. по пол.

Виставка триватиме в суботу від 2 до 8 год. веч. і в неділю від 2 до 4 год. по полудні. Керівником мистецької виставки є мистець Михайло Коргун, що виставить свої картини, та мисткиня Оксана Лукасевич з Ютики.

В неділю 23-го квітня о год. 6 веч. почнеться Мистецький Вечір з участю найкращих мистецьких сил. Це буде вечір мистецького слова, української пісні, музики й танку. Загальноводимий гуморист Микола Понеділок заповідатиме програму та розкаже кілька своїх гуморесок. Кольоратурне сопрано В. Жила - Наливайко відспіває своїм милим голосом кілька українських пісень при фортепіяновому супроводі проф. Вадима Кіпи, який відіграє фортепіянове соло.

Один з найкращих наших малих ансамблів — квартет „Караван" з Ірвінгтону, Н. Дж., під мистецьким проводом Богдана Вемка у складі: Любомир Калинич, Михайло Длябога, Роман Канюка й Богдан Вемко, при фортепіяновім супроводі Марійки Геча, проспіває низку пісень. Цей ансамбль втішається популярністю, перш за все серед нашої молоді.

Новостворена Українська Танцювальна Група „Троянди" у Трой під мистецьким проводом Лесі Боднар виступить у нових, стилевих костюмах. Молоді танцюристки відтанцюють гуцульський і український танки. Танцюрист Олесь Черпак виконає соло „Запорізький танок".

Рецитацію частин поеми Т. Шевченка — „Кавказ" виконає Василь Боднар на тлі декорацій кисти мистця Михайла Коргуна.

Делкі наші імпрези відстрашують нашу молодь, тому організатори Мистецького Вечора подбали про таку програму, що повинна подобатися молоді. Нехай наша молодь черпає з живої криниці наших культури й скарбів. Нашим завданням є відкрити перед молоддю скарбницю нашої культури, показати її в цілій красі, а нащадки будуть напевно благословенні.

Також і старші люди, що вже забувають про рідний край, багато скористають з Українського Фестивалю. Вони відчують на мить душею. Також і американці не нашого походження радо оглянуть мистецьку виставку та радо прослухають мистецького концерту, і тому треба їх привести із собою, хто має знайомих, сусідів чи приятелів.

Українці в Трой відновлюють культурні традиції наших піонерів, хочуть зачерпнути із скарбниці нашої культури й показати її нашій молоді, землякам із цілої околиці та гостям. Український Фестиваль у Трой пригадає нам всім наші культурні скарби.

І. Дурбак

ЗРЕШТОЮ ПЕРЕМІГ КОМПРОМІС

Ще задовго до цьогорічних Загальних Звичайних Зборів ХОС-у і Українсько - Бразилійського Клюбу серед нашого громадянства відчувалась напруженість. Ясним для всіх було лише одне — вони будуть бурхливими, на них тяжко комусь доведеться зібрати якусь більшість. Увага громадянства і його зацікавленість зосереджувалася довкола одного питання — вибору керівних органів. На все це склалися відповідні передумови.

Протягом довгих десятьох років на чолі ХОС-у (Хліборобського Освітнього Союзу) і УБКлюбу безперервно сходив п. Степан Кобилянський зі своїм найближчим оточенням. Протягом тих же років нагромаджувалися особи, які теж прагнули посісти керівні становища в організації. Таким чином, у лоні ХОС-у і УБКлюбу дійшло до витворення двох угруповань — прихильників і противників п. Степана Кобилянського. Приїзд нової української еміграції до Бразилії становища не змінив. Та її частина, яка, ввійшла в систему ХОС-у і УБКлюбу, розподілилась собі по названих двох угрупованнях, не вносячи в ситуацію нічого нового.

Тут належить сказати, що під політичним оглядом, клюб українців Бразилії, особливо Парани, не є дуже зрізничкований: більшість з них орієнтується на ОУН (М), меншість на ОУНР; зовсім мало є гетьманців, соціялістів і інших.

Тому угруповання в ХОС-і і УБКлюбі засадничих, політичних розходжень між собою, сказати б, не мають. Вони створилися на ґрунті особистих симпатій, а то й родинних зв'язків. Проте, в боротьбі між собою вони зайшли далеко, особливо ж останніми роками. Неразом в Загальних Зборах, де іноді справа мало не доходила до бійки.

Впевне, три роки тому прихильникам Степана Кобилянського пощастило на головні органи ХОС-у обрати п. Степана Микилиту, що повелося виграти вибори і перебрати повноту влади в свої руки. Однак, успіх цей тривав недовго, бо прихильники п. С. Кобилянського на чергових Зборах обвинуватили в повній безвідповідальності управу на чолі з п. С. Микилитою, поставивши вимогу негайно усунути її. Хоч за статутом вона мала існувати ще один рік, але вибори вирішили зробити передчасно та належно змінили статут — проводити їх не щодва роки, а щороку. Управу очолив тоді близький приятель п. Кобилянського, колишній редактор часопису „Хлібороб", п. ІлляГорачук.

Та минув ще рік і вибори знову виграв п. С. Микилита зі своїми однодумцями. Відтак склалося враження, що надалі кожного року виграватимуть то одне, то друге угруповання, шорічно мінятимуться склади членства головної управи. На поточний рік зміна особового складу виглядала особливо виразно. Справа в тому, що п. інж. Степан Микилита зайшов у добре непродуману політичну гру у минулих бразилійських виборах. Він тоді став кандидатом від опозиційної партії МДБ, коли українська колонія в своїй переважній більшості орієнтується на уряд сучасного президента Кастело Бранко, і на проурядову партію АРЕНУ. На вимогу поважного числа членства, п. інж. С. Микилита змушений був 15-го листопада 1966-го року уступити з головства в управі ХОС-у та УБКлюбу. З того дня головою цієї управи, згідно зі статутом, став п. Степан Плахтин, дотогочасний заступник голови.

П. Степан Плахтин головував усього понад два місяці. Треба одверто визнати, що за такий короткий речінець було зроблено значно більше, ніж інші управи робили за рік, а то й за два роки свого діяння П. Плахтин (представник нової еміграції) не хапався за нездійсненні фантазії, а показав себе громадським працівником не тільки ділами, але й речами. За що брався, те обов'язково доводив до успішного завершення. Зокрема він вперше на бразилійському терені провів Фаховий вишкіл молодого покоління (родженого вже в Бразилії) українського вчительства. Тепер курси вивчення української мови не тільки в Куритиба, і в багатьох інших місцевостях Парани дістали фахових викладачів. Повелося йому ввести в практику діяльности Молодечої Організації при ХОС-і вивчення українських проблем. Вперше, за багаторічне існування часопису „Хлібороб", цього року випущено відривний двокольоровий календар, що всьому членству сподобався.

Перед самими виборами головної управи ХОС-у й УБКлюбу заповідалися ажчотири кандидатських списки. Отак поділилися сили нашого громадянства на бразилійському терені. Серед тих списків був один, складений нечисленною (на щастя) течією в ХОС-і і УБКлюбі, яка оформилася під впливом постійних невдач в економічних ділянках. Тут досить сказати, що вже понад 40 років ведуться в Бразилії розмови про створення сільсько - господарської кооперації, трохи менше про створення кредитово - банкової організації, а конкретні здобутки в цій справі, лібералько, дорівнюють зеру.

Згадана нами тут течія впала в іншу скрайність. Вона вимагає поділення нашого товариства на політичну, культурно - освітню, виховавчу з одного боку та сільськогосподарську організацію з другого. При чому сільськогосподарська галузь, має відійти від усього українського й перетворитися на звичайну бразилійську громадську сільсько - господарську установу.

Ця течія спромоглась виставити свій список кандидатів на виборах керівних органів ХОС-у і УБКлюбу. І той список поставлено на голосування під ч. І, тобто або від імени уступаючої управи. Цей факт змусив усіх промоторів інших списків шукати погодження між собою, шукати компромісу. Тяжко, дуже тяжко було тоді осягнути, однак, виявилося можливим. Замість першбачуваних трьох, було укладено й усталено всього один виборчий список під ч. 2, який став супроти списку ч. І. Наслідком тасмного голосування блискуче переміг список ч. 2, діставши 45 голосів, список ч. І дістав 17 голосів. Діючим головою управи ХОС-у і УБКлюбу обрано п. Степана Плахтина, його першим заступником п. Олександра Равлика, молодого економіста, родженого вже в Бразилії, почесним головою п. Степана Кобилянського.

Відтак, переміг компроміс, чим загал членства вдоволений.

На закінчення скажемо, що на теперішніх зборах зосередження всіх уваги на виборах нових керівних органів, не дало часу та можливостей докладно розглянути важливі питання для української громади в Бразилії. Їх знову передоручено вирішувати управі.

Мих. Килимний

ВІСТІ З АВСТРІЇ

Вечір присвячений творчості Івана Франка у Відні

Старанням Союзу Українців Австрії і Українського Жіночого Союзу за ініціятивою відомої жіночої громадської діячки пані Ольги Данилів, відбувся 11-го березня год. 19 в домі австрійських професійних спілок при Трайтльгассе 3, вечір, присвячений творчості Івана Франка. Зазначити належить, що це вже друга імпреза в честь нашого Великого Каменяра. Перша відбулася 3 грудня 1966, на якій доповідь виголосив віце-президент СУА, мгр. Юліян Костюк. В другій імпрезі взяла участь наша молодь, яка рецитувала поетичні твори Поета, і це молодь, яка родилася і виросла вже на еміграції, яка знає свою мову і не встидається виступати і говорити по українськи. Пані Ольга Данилів, яка вложила багато праці й труду у підготову цього вечора, виголосила гарну доповідь на тему „Поетична творчість Івана Франка", і відчитала „Пролог" до „Мойсея". Доповідь ілюстровано рецитаціями поетичних творів Франка. Рецитували Тетяна Гросс - Штайнгаген, бувша стипендіятка КоДУСу, учениця Ірена Мудрецька та студенти Генрик Штайнгаген і Борис Ямінський. Заля була повна, бо багато прийшли подивитися, як успішно виступає наша молодь. Не хотілося вірити, що ця молодь добре володіє рідною мовою. Сходини відкрив віце-президент СУА мгр. Ю. Костюк, а на закінчення промовляла пані Анна Жукова, бувша голова, а теперішня сеньйорка УЖС Австрії, дружина радника Андрія Жука, нашого сеньйора. Опісля відбулася спільна вечеря старших з молоддю у залях Лізінгер Келлер. Побажаним було б подумати нашим організаціям у Відні про спільну працю в єдності, бо нас тут вже так мало, та дуже заохотити нашу молодь до спільної праці для добра цілої нашої віденської української громади.

Із діяльности наших товариств в Австрії

Засідання Українського Центрального Допомогового Об'єднання Австрії УЦДОА з осідком у Відні, 1090 Відень IX, Гріненторгассе 34/2 (2 роки тому перенесено УЦДОА із Зальцбурга до Відня) відбулося в Зальцбургу 18-го березня. Засідання проводив голова д-р Сергій Наклович і скликав їх до Зальцбурга, щоб позамісцеві члени управи могли взяти участь, а саме почесний голова і член управи о. парох Іван Дашковський, містоголова і скарбник п. Симон Болгарів, фінансовий референт п. мгр Володимир Радловський із Куфштайну — Тироль, голова К. Комісії на місце померлого д-ра Маркіяна Дзеровича, дир. Маркіян Кисілевський та дипл. інж. Іван Жупник. Обговорено всі справи, як справу оживлення діяльности УЦДОА, справу видання бюлетеню, дітячої оселі, опіки над могилами, допомогову акцію для наших залишенців та ялинки і писанки для дітей, справу Світового Союзу Українців та справу зв'язків з оседками та мужами довір'я УЦДОА, координації з іншими організаціями тощо. Рішено звернутися до всіх бувших жертводавців УЦДОА та до українського громадянства за океаном і у майбутньому не забувати на пільхетні цілі УЦДОА та на наших залишенців в Австрії, які помочі потребують, бо це в більшості непрацездатні старці, інваліди, бідні вдови і ми мусимо їм допомагати.

Засідання Представництва КоДУСу на Австрію у Відні

4-го квітня о год. 19-ій в залі каварні Каймершіле відбулося засідання Представництва КоДУСу на Австрію під проводом голови Представництва проф. д-ра Олександра Тисовського. В засіданні взяв теж участь містоголова КоДУСу в Сарселі — наш скарбник мгр. Юліян Костюк. На порядку дневним крім розподілу стипендій на літній семестер 1967 року були теж звіт з останньої збірки на КоДУС в Австрії яку переведено, по цілій Австрії і яка дотепер дала 4.075 австр. шілінгів. Досі не звернули збіркових лист ще 3 збірщики. Вислід збірки централя КоДУСу оприлюднить в пресі. Обговорено всі біжучі справи, а особливо справу боржників КоДУСу на тереці Австрії, бо багато б. студентів брало стипендію, а тепер коли вони вже на становищах, якось їм дуже важко звернути ці стипендії, хоч зобов'язалися до зворотy, щоб із звернених стипендій був постійний стипендійний фонд для молодих студентів. Широко обговорено справу нового українця лектора української мови на віденському університеті на місце померлого сл. п. проф. д-ра Степана Боднарчука.

„Українське Філателістичне Товариство"

У Відні стараннями кількох наших філателістів основано статутово зареєстроване товариство п.н. „Українське Філателістичне Товариство", і на загальних зборах його вибрано управу, яку очолив мгр. Юліян Костюк, в склад управи ввійшли молоді люди, що є запорукою розвою т-ва. Т-во вже нав'язало контакти з австрійськими філателістичними товариствами та запроектувало виставку поштових марок релігійного змісту з нагоди 100-річчя ювілею канонізації св. Йосафата. Т-во відбуває часто сходини членів філателістів та викликало зацікавлення серед громадян, особливо у молоді.

Парохіяльний Комітет для вшанування 100 річчя канонізації св. Йосафата

З нагоди 100-річчя канонізації св. Йосафата парох св. Варвари, о. д-р Венедикт Сюгік покликав Парафіяльний Комітет для переведення святкувань у Відні в часі від 5-го до 12-го листопада ц.р. Комітет очолив відомий український адвокат у Відні д-р Роман Залозецький, його заступником є дипл. інж. Роман Щуровський, а секретаркою пані Мирося Жупник-Савка. Комітет відбув два засідання 2-го березня і 5-го квітня ц.р., на яких обговорено справу організації і переведення цих ювілейних святкувань.

Д-р Сергій Наклович

ПАМ'ЯТІ КЛИМА ЧІЧКИ-АНДРІЄНКА

Вночі, з 5-го на 6-го березня після довгої важкої недуги, три тижні після шлункової операції в місцевій лікарні упокоївся в Ротенбурзі над Фульдою, в Західній Німеччині, наш видатний земляк, оперовий співак, педагог і дослідник в галузі співочого мистецтва, європейської слави тенор, Клим Чічка — Андрієнко, проживши 72 р.

Там же, в місті свого постійного осідку, Ротенбурзі, де Покійний провів понад 30 років повного напруги, працьовитого життя, поклали його 10-го березня, при масовій участі населення містечка, на вічний спочинок. Всі тут добре знали й любили нашого незабутнього співака. Похоронних обрядів доверши́в тамошній католицький декан, який, мін., теж учився співу й дикції в нашого мистця.

Андрієнко не лише вишколював голоси своїх учнів для співочої кар'єри, але теж вживав успішно своєї випробованої методи в лікувальних цілях, усуваючи хиби в голосовій емісії, скріплюючи голосові органи.

Родом з Поділля, Західня Україна, розпочав він ще на рідних землях свою педагогічну діяльність. Під час першої світової війни вчителював у таборі українських виселенців в Гмюнді, Австрія. Завдяки своєму природньому обдаруванню й прекрасному голосові, поступив на сцену. Вперше виступав в низці опер в 20-тих рр. У Львові, під прибраним прізвищем Кватковського. В 30-тих рр. добився европейської слави після багатьох своїх закордонних концертів. Особливо відомий із своїх виступів в Берлінській Фільгармонії.

Клим Чічка - Андрієнко багато причинився до популяризації нашої музики поза межами батьківщини. Зберігається чимало платівок закордонної продукції й магнетофонних стрічок з аріями й піснями своїх і чужих композиторів у його виконанні. Залишились також численні рукописи його наукових праць із ділянки мистецтва співу. Йому присвятив Андрієнко все своє життя, бажаючи передати майбутнім поколінням здобутки своєї муравлиної досвідної праці, заради якої зрікся кар'єри практикуючого співака. Тут він виявився справді великим реформатором співу, на багато випереджуючи досліди інших відомих науковців і вчителів.

Нехай пам'ять про нашого співака - патріота залишиться тривкою серед його земляків, а чужа земля буде йому пером!

Роман В. Кухар

Джерзі Сіті, Н. Дж.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОСЕРЕДКУ СУМА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Загальні збори СУМА відбулися 25 лютого у власній домівці в Укр. Нар. Домі. Збори відкрив заступник голови Дмитро Вах, замість хворого голови СУМА О. Зубрицького. Привітав представника з ГУ СУМА на Річні Збори інж. Михайла Почтаря та члена ГУ ООЧСУ проф. Павла Савчука. Збори вибрали президію в складі: проф. П. Савчук — голова; п-ні Г. Гаврилюк — секретар, почесний член інж. М. Почтар. Проф. П. Савчук висловив співчуття хворому голові О. Зубрицькому, з наді́єю, скорого видужання.

Протокол з попередніх Загальних зборів прийнято одноголосно. Звіт про діяльність Осередку за 1966 рік подав заступник гол. — булавний Д. Вох.

Найбільшою подією в цій каденції було посвячення нового-сумівського прапора на святочний бенкет на відзначення 15-річчя існування О. СУМА імени Лесі Українки 6-го листопада 1966 року. Посвятив прапор о. Зиновій Бачинський у церкві св. Петра і Павла. Святочний бенкет відбувся у великій залі УНДому, в якому взяли участь, крім сумівців і пластунів, представники Центральних інституцій, як заст. голов. предсідника УНСоюзу Володимир Сохан з дружиною, голова ГУ СУМА мгр Евген Гановський, представник ГУ ТУСМ-у інж. Михайло Почтар, представник ГУ ООЧСУ проф. П. Савчук, голова УККА Іван Цьолко та ін.

Для ідейно - національного виховання сумівців Управа організувала з організаціями Визвольного Фронту доповіді та літературні вечори на актуальні теми: прелегентами були П. Савчук, Дмитро Вох, Євстахій Ясіновський, Марійка Гаврилюк, Надія Поточняк, Іван Бура, культ. - освітній діяч Іван Цьолко, Антін Шубак, Зенко Галькевич та ін. На Злеті СУМА юнацтво СУМА здобуло три золоті, три срібні і дві бронзові медалі. Осередок СУМА брав участь у загальній маніфестації АБН в Ню Йорку перед совєтською амбасадою ООН з нагоди вбивства Провідника ОУН Степана Бандери та проти злущення мадярської революції. Осередок СУМА брав активну участь у святах, влаштованих Організаціями Визвольного Фронту нашої Громади. Наш Осередок є членом місцевого Відділу УККА та брав активну участь у влаштуванні національних свят цим Відділом. Слід ствердити, що Осередок СУМА протягом звітної каденції пробув чималу працю, що входила в засяг його діяльности, як також був активним у співпраці з місцевими громадськими організаціями, зокрема з Відділом УККА.

Змістовні звіти склали: Г. Бура — касир, А. Дидик — секретарка, П. Палка голова Батьківського Комітету; Єв. Ясіновський — голова Контрольної Комісії здав звіт і вніс пропозицію на уділення уступаючій Управі абсолюторії.

В дискусії брали участь А. Шубак, Ів. Кишинюк, Г. Бура, Ів. Цьолко, Іл. Щуплик та інші. Представник ГУ СУМА інж. М. Почтар виголосив змістовне слово, в якому висвітлив основні завдання сумівської молоді в національно - виховній, і ідейно-патріотичній праці. Подав ряд практичних вказівок для дальшої праці сумівцям у наступній каденції. Відзначення з признанням працю Осередку й побажав ще кращої і успішної праці в майбутньому. Приявні нагородили його довготривалими оплесками. Приступлено до виборів нової Управи в такому складі: Антін Шубак — голова Осередку; Дмитро Вох — заст. гол. і булавний; Василь Гева — заст. гол. і касир; Галина Палка — заст. гол. і спорт. реф.; Анна Дидик — секретар; проф. Павло Савчук — культосвіт. і пресовий референт; члени: Осип Зубрицький, Григорій Бура, Ірена Бура, Ірена Куца, Марія Шеремета. Контрольна Комісія: учитель Євгений Ясіновський — голова; Василь Куций і Ірена Палка — члени. Батьківський Комітет: Галина Гаврилюк — голова; заступ. гол. Дмитро Дидик і Марія Куца, Іван Озоровський, Микола Шеремета, Іван Цьолко, Дмитро Жук — члени.

Після обрання Управи, предсідник привітав новообраних. Збори закрив предсідник співом усіх приявних „Ще не вмерла Україна"! Опісля було прийняття, на якому, за ініціятивою булав. Д. Воха, Гр. Бура зібрала на пресфонд „Крилаті" чотирнадцять дол., а Гал. Гаврилюк зібрала двадцять дол. на пам'ятник сл. п. Вол. Никуляковi. Щира подяка жертводавцям. Дружньою гутіркою закінчилося прийняття.

П. Світлий

Зразкова громада

Одна з найбільш активних студентських громад в Америці це УСГ-Ньюарк, яка відрізняється від всіх інших громад своєю щотижневою радіопрограмою на хвилях радіовисильні при Сітон Гол Університеті (89.5 ФМ) і про яку появилася згадка в останньому числі „Студентського Слова". УСГ-Ньюарк цього року Свято Крут і зробила заходи, щоб посадники Ньюарку й Ірвінгтону підписали проклямацію „Дня Українського Студента". Ньюаркські студенти не тільки дбають про своє місцеву діяльність, а також розуміють важливість централі українських студентства в Америці і активно належать до СУСТА. УСГ-Ньюарк була господарем останнього конгресу СУСТА, який відбувся в залях Сітон Гол Університет 25 - 26 черв-ня 1966 р., а цього року вона перша відгукнулася на заклик Управи СУСТА щодо збирання фондів на Горизонти і зі своєї каси переслала аж 80.00 дол. на видавничий фонд нашого журналу. На цьому місці складаємо найсердечніші і найщиріші подяку за цю підтримку Горизонтів і за зрозуміння, що тільки в єдності сила. Віримо, що інші клітини СУСТА підуть за прикладом цієї зразкової громади і до кінця місяця лютого ц.р. перешлють збіркові листи на Горизонти разом із зібраними фондами або з пожертвами зі своєї каси.

За Управу СУСТА
Богдан Сацюк
президент

Адреса:
Bohdan Saciuk
300 S. Goodwin Ave. Apt. 302
Urbana, Ill. 61801

● **Між Токіо і Москвою** розпочалися вже безпосередні лети. Перший такий лет з Москви до Токіо тривав 10 годин і 14 хвилин на просторі 4.800 миль. Московський літак привіз 105 пасажирів і 13 членів залоги. Японські й совєтські пасажирські літаки на лінії Токіо-Москва летітимуть раз у тиждень.

● **В Ізраїлі попала група** туристів з Америки, здебільша заможні американські жиди, під гарматній і скорострільний вогонь з-поза недалекої Сирії, на східньому березі Галилейського озера, через яке переходить кордон між Ізраїлем і Сирією. Туристи саме сиділи за столом в ресторані над Галилейським озером, що є одною з туристичних атракцій. Заможні американські жиди, які пережили тут тривогу, заповіли, що після повороту до Америки за купують ще більше бондів Ізраїлю, бо найкраще переконались про загрозу збоку арабів. Це сталося в минулому тижні.

Вінніпеґ, Канада

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КРЕДИТІВКИ „КАРПАТИ"

Двадцять вісім років тому засновувалася Ощадно-Кредитова Спілка „Карпатія" у Вінніпегу, і тоді в декого може були сумніви, чи вона втримається. Але інж. Василь Топольницький, ініціятор і основоположник „Карпатії", та його найближчі однодумці, вірили твердо в її успіх. Та може й вони не передбачали, що „Карпатія" так надзвичайно успішно виросте у велику фінансову українську установу, яка тепер досягає 4 мільйонів долярів активу.

Цей великий успіх „Карпатії" засвідчили її 28 Річні Загальні Збори, що відбулися 3-го березня, 1967 р. в авдиторії УНО, при участі близько 400 осіб членів „Карпатії". Всіх її членів є понад 3.000, але у зборах бере участь тільки активна частина членства.

У квартальнику „Карпатії" „Самодопомога" з грудня 1966 р., президент „Карпатії", адвокат С. Радчук підкреслив, що кооперативний рух у Канаді зростає. Майже четвертина населення є членами кооперативних спілок. Хоч у Манітобі відсоток менший, то серед інших кредитівок у цій провінції „Карпатія" відзначається надзвичайним зростом і непересічною сумою ощадности. Коли напр. середня сума на кожного члена в Манітобі є 612.90 дол. то в „Карпатії" вона майже подвійна — 1,146.00 дол. Це свідчить про більшу ощадність українців у порівнянні з іншими співгромадянами і про повне довір'я українського громадянства до своєї власної фінансової установи — „Карпатії".

Загальними Річними Зборами проводив проф. Яр. Рудницький, секретарювали Іван Байрак і Оля Михальчук.

Звіти за 1966 рік здавали: президент „Карпатії" С. Радчук, секретарка С. Бубнюк, голова Кредитового Комітету Й. Кобзар і [illegible] голова Ревізійної Комісії Д. Ріпак. Усі звіти дбайливо виготовлені, речеві й ділово короткі. Докладний звіт подав управитель „Карпатії" І. Шкварук. „Карпатія" мала на кінець 1966р. 3.064 членів з уділовим капіталом 3,198,703.00, вкладів на суму 366.887.55 та статутової резерви дол. 207,089.17. Щодо позичок, то „Карпатія" мала на гіпотеках (морґеджах) дол. 2.502,490.18 і на особистих позичках дол. 485, 990.90 Загального прибутку в 1966 р. було долярів 250,994.53, а загальний майстковий стан „Карпатії" з кінцем 1966 р. становив дол. 3,923,552.00.

Зі свого прибутку, на пропозицію Дирекції. Загальні Річн Збори ухвалили розділити чисту надвишку: 5% на дивіденду від уділів і 5% на зворот від відсотків з позичок.

Після звітів відбулась пожвавлена дискусія, в якій забрав слово інж. В. Топольницький, даючи загальний образ діяльности і розвитку „Карпатії" та її перспективи.

Номінаційна комісія, очолювана С. Бубнюк, запропонувала обрати всіх тих членів Дирекції, Кредитового Комітету і Ревізійної Комісії, яким закінчилася каденція, а саме: до Дирекції — адв. С. Радчука і проф. Яр. Рудницького, до Кредитового Комітету — Й. Кобзара і П. Бачинського, до Ревізійної Комісії — Д. Ріпака і Йосифину Климків. До запропонованої листи додано з авдиторії ще двох кандидатів до Дирекції — М. Новицького і Р. Бабуха. Збори прийняли пропозицію номінаційної комісії.

З чистого прибутку Збори ухвалили до розподілу наступній Дирекції 2.000 долярів на допомогу культурним установам.

З уваги на те, що Королівська Комісія уряду Канади, т. зв. Комісія Картера, пропонує загальне оподаткування кооператив нарівні з фінансовими та іншими комерційними компаніями, а зокрема кредитову кооперацію Канади, і з уваги на те, що кредитова кооперація є організацією широких мас не для комерційного зиску і спекуляції, а для взаємодопомоги, а тому відограє велику ролю в підтримуванні добробуту працюючої людности, Загальні Річні Збори „Карпатії" прийняли таку резолюцію:

1. Якнайгостріше запротестувати проти пропозиції Картерової Королівської Комісії щодо оподаткування кредитівок у Канаді.

2. Остерегти Федеральний уряд перед можливими катастрофальними наслідками в економічному розвиткові Канади.

3. Закликати всі інші кредитівки в Канаді, українські й неукраїнські, до спільної дії в самообороні та в інтересі економічної розбудови Канади.

Така резолюція на часі, бо починається наступ на кооперацію з боку приватних компаній. Сподіваємось, що уряд Канади не піде їм назустріч, бо це було б дивовижним. Відомо, що в усіх культурних країнах уряди щиро допомагали розвиткові кооперації. І в Канаді так само уряд підтримував кооперацію. В деяких частинах Канади вона розвинулася широко, як основа самодіяльности широких мас населення і їх захисту від експлуатації приватним капіталом. У Квебеку, напр. організація кредитівок почалася в 1900 р. і тепер є великою економічною і культурною силою з півтора тисячами кредитівок і мільйоном членів. Це є „Федерасіон де несс популер", їх основоположника о. Дежардена.

„Карпатія" розвинулася у велику силу і розвивається успішно завдяки доброму, чесному і відданому кооперативній справі проводові: першим основоположникам, гарячим українським патріотам, на чолі з інж. В. Топольницьким, управам „Карпатії" від самого початку й дотепер, добрій самоконтролі і щирому дбайливому відношенні активної частини членства. Завдяки цьому „Карпатія" не тільки вкорінилася, розвинулася і розвивається далі, але стала в перші ряди кредитівок Манітоби, а серед українських є найбільшою. Вона здобула пошану і признання в Союзі Кредитівок Манітоби, де є довголітнім членом. За роки свого снування „Карпатія" багато прислужилася теж культурній українській справі, уділюючи зі своїх чистих прибутків дотації різним українським інституціям та допомогу студентам університету.

З прибутків 1966 р. на це призначено 2,000 дол., які на засіданні Дирекції 13 березня, розподілені на різні культурні цілі дотаціями від 50 до 250 дол. в тому числі на Фундацію ім. Т. Шевченка, на УВАН, НТШ, Осередок Української Культури й Освіти, Рідну Школу і інші.

На тому засіданні уконституовано Дирекцію на 1967 рік: адв. С. Радчук — президент, проф. Яр. Рудницький — заступник президента, С. Бубнюк — секретарка, І. Байрак, І. Вахняк, І. Геврик і М. Коваль — члени. Кредитовий Комітет і Ревізійна Комісія залишились у тому самому складі, що минулого року.

Стефанія Бубнюк

Міні засуджує мотиви Рутера

Вашингтон. — Голова Американської Федерації Праці - Конґресу Індустрійних Організацій Джордж Міні, відповідаючи на питання на форумі Джорджтавнського університету, гостро атакував голову спілки Автомобільних робітників Волтера Рутера. Рутер недавно оскаржував Міні в тому, що він, вдоволений успіхами, нічого не робить в тому напрямку, щоб збільшити число членів АФП-КІО. Міні заявив, що Рутер керується особистими мотивами, а не справами організованого робітництва, коли виступає проти АФП-КІО. Міні казав, що 59-річний Рутер не має виглядів на те, щоб стати головою АФП-КІО, коли він, 73-річний Міні, залишить своє становище, і тому критикує матірну робітничу організацію. Рутер виготовив свій плян, як в найближчих роках значно збільшити число членів АФП-КІО, та призначив на це мільйонові суми. В четвер, 20-го квітня, в Дітройті зачинається триденна конвенція спілки Автомобільних Робітників, і на ній мають обговорювати пляни збільшення числа членів в робітничих організаціях.

ПАМ'ЯТІ НЕЗАБУТНЬОЇ ЄВГЕНІЇ БОДНАР

31 грудня 1966. р. в далекому від рідної землі канадійському місті Віндзорі покинула повну смутку і терпіння дочасність і перейшла в світлу блаженність вічности незабутньої пам'яті Євгенія Боднар. Смерть її сповнила глибоким смутком серце її мужа, о. крилошанина Юрія Боднара, дочок, зятів, онуків та приятелів цієї шанованої родини. Українська громада Віндзору влаштувала покійній величаві похоронні обряди з участю численних священиків і вірних. Але умовини нашої діяспори такі, що багато із безчисленних приятелів не могли особисто взяти участи в похоронах. Хай же мені, одному з-поміж них, буде вільно оцією дорогою склонити голову перед пам'яттю покійної і замість грудки рідної землі і китиці квітів принести на її могилу скромний пучок нев'янучого спомину про одну з українських їмостей - добродійок, яка як людина, християнка, українська громадянка, учителька, дружина священика і матір усе своє життя була зразком найцінніших чеснот.

Народилась Євгенія 30-го грудня 1890 р. в селі Горуцько. Її батько Никола Скіцко був державним урядником в Стрию. Мати Марія Комарницька, дочка о. Володимира Комарницького, родина котрого дала відомих і заслужених громадських діячів, учителів, священиків, суддів в Західній Україні. З батьківського дому винесла Євгенія єдиний скарб, любов до рідної землі і народу і несла його. в своєму серці все воє життя. Закінчила Учительську Семінарію в Стрию і як молоденька учителька обняла першу посаду у Володимирцях біля Журавна, Стрийської округи.

Там пізнала вона молодого богослова Юрія Боднара і в 1914 р. стала його дружиною. Обоє поселюються на короткий час на адміністрації в близьких Монастирцях, потім на декілька років в Баличах Зарічних, на кінець від 1924 до 1944 в Яйківцях, завжди в тій самій журавенській околиці. Сповняючи нові обов'язки дружини священика, їмості, управительки приходського дому, Євгенія Боднар не покидала учительської праці, трохи задля того, щоб рівноважити невеличкий домашній б'юджет приходства. а більше із внутрішнього щирого покликання до виховної праці, з любови до української дітвори, щоб бути кориснішою своєму народові. В Яйківцях вона вчила в двох школах, в тому ж селі і сусідній Жираві.. Серед тої праці провела вона життя за всіх окупаційних режимів, австрійським починаючи, аж до большевицького й німецького включно.

Коли б це ділось серед нормальних умовин, таке життя вимагало завжди надзвичайного вкладу енергії, могло б мати навіть деякий чар ідилії, особливо коли згадати, що пройшло воно в близькості берегів Дністра та частинно в тіні більш чим тристалітніх дубів балицької церкви, дубів, що пам'ятали часи Хмельницького. Але дійсність обертала життя українського священика й учителя в безнастанну, виснажливу, повну журби й небезпеки боротьбу. Шикани польонофільської австрійської шкільної урядовщини, польонізаційна політика „моцарствової" Польщі, непевність завтрашнього дня під час німецької окупації вимагали від учительки Євгенії Боднар великої сили духа. щоб витривати на пості виховниці молодих душ, не втратити того важливого становища, або добровільно, ради власного спокою, не кинути його, не зрадити ідеалу, для якого жила і до здійснення котрого змолоду підготовлялась. Але особливо важке було її положення як учительки в роках 1939-1941 під час першої большевицької окупації. Тоді зазнала вона особливо дошкульних переслідувань з того приводу, що була дружиною зненавидженого владою священика, та ще й знаного зі своїх націоналістичних пов'язань.

Доказ великої сили духа й витривалости дала покійна також як дружина священика, господиня приходства, мати. Муж її отець Юрій Боднар належав до того покоління і тієї категорії українських церковних і громадських діячів, якими так вславилась стрийщина, як Петрушевичі, Горалевичі, Гошовські, Пеленські, Охримовичі, Нижанківські. Їм всімріднішими від рідного дому були Церква. Просвіта, Сільський господар, політичні віча, економічне двигнення парохіян - селян, оборона села перед колонізацією і польонізацією, розбудження національної свідомости, активізація духових сил народу до спротиву всьому чужому, насильному. В хаті такий священик — рідкий гість. Тож на тендітних плечах Покійної спочивала відповідальність за родину, за дім. Знаючи, що вона ніколи не втішалась надзвичайним здоров'ям, з подивом згадуємо, як вона зуміла вести приходський дім на справді великопанській стопі, хоч час її був обмежений учительською працею. Дім, про який кажеться, що „двері в ньому не закривались", а були широко розкриті для гостей, чільних представників окружних українських установ стрийщини та центральних Львова. Дім, в якому українська молодь від порога почувала себе наче в рідному. Приходство, в якому молодь находила не тільки щедро заставлений стіл, але й добре зорганізовані товариські розваги, можливість практикувати спорт і вести живі розмови з господарями про питання науки, літератури та життя.

Проминули ті незабутні часи наче сон. але спомин про них завжди це опромінений лагідним поглядом материнських очей добродійки, тихою її усмішкою, зогрітий добрим, вирозумілим для молодечих поривів серцем. Зірвалась хуртовина другої світової війни. Принесла вона нові чужі окупації, карні експедиції, важке її переживання під час арешту її мужа о. Юрія большевиками, тривожне вичікування порятунку і по кількох роках справжньої геєнни великий ісход на чужину.

Так хотіла доля. що навіть в часі ісходу покійна була позбавлена проводу й опіки свого подруга, здана на власні сили, майже самотужки пробивалась на захід і тільки по довгому часі розлуки віднайшла своїх рідних в Ґрадліцу. Короткий етап у Шварцаху і родина поселилась на чотири роки у Фрайбурґу. Там покійна вертається до учительської праці і навчає в українській школі, ба ні, не в школі, а таки у своєму власному помеканні, бо на школу не було приміщення. 1949 року переїхала з родиною до Канади, де поселилась в місті Віндзор. Там, надірване важкою працею і журбами здоров'я, відмовилось служити. Покійна хворіла часто і довго, перебула дві операції, але й ці не зломили її духа. До останніх днів вона живо цікавилась подіями світу, особливо громадського життя української еміґрації, багато читала й написала спомини про найважчий період свого учителювання під большевицькою окупацією.

Можна б дивом дивуватись, відки в слабому тілі покійної бралась така живуща сила для невсипущої праці, для родини, дому, школи, таке завзяття в поконуванні всіх труднощів, така непохитна рівновага серед важких ударів долі. Серед найбільших терпінь і невзгодин ніхто ніколи не почув із її уст ні найменшого слова скарги, нарікання, докору або нетерпеливости. Можна б дивуватись, коли б ми не знали. що „сила Божа в немочах совершається". В її немічному тілі був сильний дух. Дух сильний любов'ю Бога, народу, всіх рідних. А хто любить, тому всі рідні. Цей дух любови спонукав її приймати хоч які важкі обов'язки і сповняти їх, не оглядаючись на труд, і важкі умовини. Вміла покійна все бачити, все чути, більше серцем чим змислами, в кожній потребі і в кожній хвилині готова всьому зарадити, помогти. без зайвих слів, залишаючись сама в тіні, майже непомітною, не вимагаючи ні вдяки, ні признання ні похвал. Мала ту вроджену, природну скромність, якою завжди обдаровані великі духом одиниці Залишаючись в тіні, вони не потребують витрачати слів і сил на оборону своїх позицій. а всю енергію обертають в творчу працю служіння ближньому. Задоволення сповненого обов'язку, радість здійсненої любови рівноважать всі труднощі і журби та сповняють серце великим спокоєм. Така пам'ять про покійну Євгенію Боднар житиме в споминах і молитвах знайомих і приятелів її родини.

А вам, Дорогий Отче Юрію, вам, Дочки Покійниці, тобі, вся ближча й дальша Родино її, яке принести слово потіхи? Людська мова має багато слів і милих і сердечних і сильних і часом навіть могутніх, але всі вони в обличчі такої болючої втрати безсильні. Замість втишати біль. вони його відновляють, пригадують. Тож не з потіхою звертаємось до вас сьогодні, а з бажанням задушевним: Щоб милосердний Господь дав нам усім ласку так жити і залишити в серцях наших рідних і знайомих такий спомин, який залишила в наших Покійна. Тоді у вищому житті Бог, вічність, небо, злука святих у воскресінні стануть вже на землі зрозумілішими і легше осяжними, бож її життя було відблиском Божественного на землі. І смутна мелодія Вічної Пам'яті опроміниться зорею Вічної Радости.

о. З. Нарожняк

СТЕПАН ФОДЧУК

(Посмертна згадка)

19-го березня відійшов у вічність на 79-му році життя, у Ванкувері, Б. К., бл. п. Стефан Фодчук. У весняний ранок 21-го березня відпровадила українська громада Ванкуверу в останню дорогу свого приятеля на вічний спочинок.

Покійний Стефан Фодчук народився 31го травня 1888 року у Тулові — Снятинщина на Західній Україні. Батьки його були незаможними селянами. Початкову школу покінчив у рідному селі.

По закінченню початкової школи, Покійний пішов до вчительської семінарії у Заліщиках. Вкоротці перейшов до української гімназії у Кіцмані на Буковині, де в той час директором був А. Шпойнаровський. Не пощастило Покійному закінчити й гімназії з браку матеріяльних середників, бо родичі його були незаможні й не було чим платити за право навчання. Покійний С. Фодчук почав шукати дороги до науки іншим шляхом.

Він перейшов нелеґально австро - німецьку границю й був деякий час у Німеччині. В 1906 році переїхав через Америку до Канади, до Альберти.

Покійний, осівши в Канаді, завдяки знанню різних мов, скоро дістав відповідну свому знанню працю, а нові життьові обставини дали йому багато літературного матеріялу. В скорому часі він почав писати галицьким підгірським діялектом гумористичні новелі та поміщувати в українській періодичній пресі, під псевдонімом „Штіф Табачнюк" — в тижневику „Канадійський Фармер", „Український Голос", „Календарі Новин", а згодом у „Новому Шляху" тощо.

В 1917 році Покійний видав альманах — гумористичний календар, під назвою: „Календар Штіфа Табачнюка", в якому надруковував ряд гумоjесок і новель про героя своїх оповідань „Штіфа Табачнюка" та його дружини „Явдохи".

В 1958 році сл. п. С. Фодчук видав вже у Ванкувері невеличку збірку новел, під заголовком: „Дивні пригоди „Штіфа Табачнюка".

Покійний пройшов у Канаді тверду життьову школу, не завжди мав засоби до життя, але ніколи не залишав друкованого слова та зокрема заслужився як видавець і редактор різних українських часописів і видавництв.

Стефан Фодчук був слабого здоров'я й у старшому віці мусів шукати в Канаді місця з лагідним кліматом. Лікарі порадили йому переїхати на життя до Британської Колюмбії, до Ванкуверу. Це він і зробив у 1949 році.

Переїхавши до Ванкуверу, покійний поселився у домі пані Анни Ферлей і продовжував свою українську літературну працю.

С. Фодчук знав майже всі слов'янськкі мови, — місцеві суди й приватні підприємства запрошували його, як перекладача з мов слов'янських на англійську.

Покійний залишив родину: дружину і п'ятеро дітей — двох синів, трьох доньок — 13 внуків і 2 правнуків.

Похований у Ванкувері на найстаршому міському цвинтарі при вулиці Фрейзер.

Нехай ці рядки будуть вдячною згадкою від тих, що покійного знали, любили і шанували за його шляхетні прикмети ума, добрячу душу й працю на полі української літератури.

Інж. А. Ільницький

НЕСТОР КУЗЬО

Св. п. Нестор Кузьо попрощався із земним життям 20 лютого 1967 р. у Дітройті, Міш. В його останніх хвилинах життя була з ним його дружина Марія, учителька „Рідної Школи" на заході Дітройту.

Він народився 9 березня 1913 року у Медиці коло Перемишля. До школи ходив в Перемишлі і у Львові. Під час другої світової війни боровся в рядах 1-ої УНДивізії з вірою, що ця Дивізія у слушному часі може мати вирішальний вплив на хід подій в українських визвольних змаганнях.

На еміграції перебував в таборі Міттенвальд-Баварія. Там пізнав п. Марію Букса і з нею одружився. Приїхавши до Америки, поселився в Дітройті. Брав активну участь в громадській праці. Був членом 292 Відділу Укр. Нар. Союзу, а також членом Управи „Рідна Школа". Покійний працював для громади без розголосу і саморекдями. Осиротив дружину Марію і сина Романа, учня Укр. Кат. Вищої Школи.

Родина, приятелі і знайомі громадно відпровадили св. п. Нестора на місце вічного спочинку 25 лютого 1967 р.

По похоронах Управа Рідної Школи справила поминки, а п. Михайло Ніньовський попрощав покійного, який у такому молодому віці залишив нашу громаду. Під час панахиди у похоронному заведенню д-р Вол. Чавс прощав покійного від шкільних товаришів.

Щоб вшанувати пам'ять шкільного товариша, з ініціятиви і старанням п. Стефанії Мигаль зібрано серед перемишляків, що живуть у Дітройті і околиці, суму 124 дол., які вислано до Сарселю Франції на українські науково-видавничі цілі.

Гроші зложили слідуючі особи: По $10: Володимир Чавс, Іван Дутко, Михайло Дужий, Ярослав Дужий, Ярослав Дуб і Михайло Шехович.

По $5: Михайло Ласка, Ярослав Трешневський, Любомир Трешневський, Михайло Мушинський, Богдан Кушнір, Наталія Ярка-Яцків, Ірена Венгринович-Чучман, Стефанія Мигаль і Дарія Ломацька-Левицька. Марія Васильченко-Феєр 3.00 дол., Катерина Васильченко-Бурке 1.00 дол. Ірена Мигаль-Лободоцька 15.00 дол.

Ірена ЛО-ка

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ІВАН КОЗЛОВСЬКИЙ НАГАДУЄ ПРО ОПЕРИ МИКОЛИ ЛИСЕНКА

У зв'язку з 125-річчя з дня народження клясика української музики Миколи Лисенка, відомий у Москві соліст-тенор Іван Козловський, родом із України, поділився на сторінках „Літературної України" з 4 квітня своїми думками й побажаннями. Він, між іншим, пише: „. . . Чом би не довести до нового слухача „Різдвяну ніч" Лисенка? Та й „Чорноморці" могли б посісти почесне місце на оперній сцені" . . . Відзначаючи, як великий успіх Миколи Лисенка, його оперу „Тарас Бульба", автор пише, що той твір „має багато редакцій. Найгірша та, якою користується Київський оперний театр: у ній відсутня сцена страти Тараса, і це тоді, коли в інших драматичних і оперних спектаклях вона звучить з таким патріотичним піднесенням!" . . .

НА „ЕКСПО-67" — з УССР

Газетка „Вісті з України" ч. 5 широко інформує, як то різні майстерні художньо-промислових виробів та „народні майстри - умільці" працюють на всі руки, щоб вчасно надіслати на Світову Виставку в Канаді „чудові українські сувеніри". Найбільше виробів уже послано з Косова, на Гуцульщині: касетки, гуцульські топірці, вишивки, інкрустовані коробочки тощо, все, щоб „зачарувати" відвідувачів „Павільйону СССР" . . . А „Рад. Україна" з 19-го березня повідомила, що київська студія телебачення здіймає тепер фільм „Карпатські етюди", про „життя і побут сучасної Гуцульщини". Той фільм призначений також для Монтреалю.

ЧИ УКРАЇНЕЦЬ ВИНАЙШОВ ТРАМВАЙ?

Київська „Молодь України" з 31 березня, розповідаючи, як у Києві в 1892 році було збудовано „перший електричний трамвай, не тільки на Україні, а і в Росії", висуває думку, що одним із винахідників принципу електричного тягуна був українець, винахідник Пироцький, „який у 1880 р. успішно випробував електричну тягу у вагоні на рейках" . . . Крім того, сказано:

„Впровадження винаходу гальмувалось не тільки в Києві, а скрізь. Підприємці, що вклали свої капітали в конку, боялися конкуренції електричного рушія. А там, де конки ще не було, місцеві управи не хотіли „ризикувати". Тим часом у США, у місті Бостоні, вже курсувало 13 трамвайних вагонів, що діяли за принципом, розробленим видатним винахідником Федором Пироцьким, нашим земляком з-під Лохвиці на Полтавщині". . . Напевно молодим читачам в Україні буде прикро читати зразок сучасного підсовєтського лакейства і вислужництва перед Москвою, що його дала та ж „Молодь України" в підписі під фотознімкою: „Тут, над Дніпром, біля підніжжя Володимирської грки, було прокладено рейки першого в Росії трамвая".

РЕСПУБЛІКАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ДТСААФ

У Києві відбулась четверта з черги республіканська конференція організації, що займається військово - політичним вихованням населення, особливо молоді. ДТСААФ — це, нібито, Добровільне Товариство Сприяння Армії, Авіяції і Фльоті. Члени товариства провадять збірки „добровільних пожертв" серед населення на потреби армії, вчаться на полігонах стріляти, кидати ґранати тощо. крім того, слухають бесіди політруків та політичних пропаґандистів. „Молодь України" з 31 березня так висловлюється про завдання ДТСААФ:

„Почесний обов'язок республіканської організації ДТСААФ — неухильно підносити рівень оборонно - масової роботи, виховувати членів товариства в дусі радянського патріотизму, дружби народів, постійної готовості до захисту нашої Батьківщини. Необхідно і надалі активно пропагувати серед населення військові знання, поліпшувати підготовку кадрів масових технічних професій, розвивати військово-технічні види спорту."

ДВА ВАЖЛИВІ ВИДАННЯ

„Культура і Життя" з 9-го квітня повідомила, не згадуючи про висоту накладу:

„Підготовлені до друку і незабаром побачать світ перші книжки з серії „Бібліотека української симфонічної музики", яку випускатиме видавництво „Музична Україна". Це твори, що становлять золотий фонд української музичної культури: „Третя симфонія" Б. Лятошинського, увертюра до опери „Тарас Бульба" М. Лисенка (редакція Л. Ревуцького, оркестровка Б. Лятошинського), „Героїчна увертюра" В. Косенка, „Друга симфонія" Л. Ревуцького.

Твори вийдуть з передмовою українською, російською, англійською, німецькою, іспанською та французькою мовами".

„Для любителів хорового мистецтва, самодіяльних колективів розпочинається видання кращих творів українських композиторів, — „8 прелюдів — пісень для хору без супроводу" П. Козицького, „Українські народні пісні для хору" О. Кошиця, „Десять Народних пісень" М. Вериківського, „Вибрані хорові твори" К. Стеценка, „Українські народні пісні Охматівського хору" П. Демуцького.

Ця серія також виходитиме в світ протягом кількох років".

СОРОЧКИ І КИЛИМИ — ДЛЯ ПРОПАҐАНДИ

„Молодь України" з 11-го квітня в замітці „Тепер — Монтреаль", презнається, що багатство вишивок, з УССР на Світовій виставці в Канаді — це діло рук тільки однієї Артілі вишивкарниць у Решитилівці, біля Полтави. Та артіль продукує свої вироби в основному на міжнародні виставки (Дамаск, Брюссель та ін.), а не для населення України. Там читаємо:

„Напружені зараз дні у решетилівських килимарниць та вишивальниць — Євдокії Пасічник, Віри Ленчик, Ганни Славко та їхніх подруг. Колективу фабрики художніх виробів імені Клари Цеткін випала велика честь . . . За океаном фабрика демонструватиме двісті жіночих блуз, п'ятсот чоловічих сорочок, настільні доріжки, українські рушники і сімсот сімдесять квадратових метрів барвистих килимів з рослинним орнаментом. Першу партію унікальної продукції вже відправлено у далеку подорож".

ВРАЖЕННЯ З СУЧАСНОГО КИЄВА

Аналізуючи книжку Тетяни Шевчук „На прощу до Києва", що вийшла у Вінніпеґу у видавництві „Тризуб", С. Стечишин у журналі „Промінь" з квітня 1967 р. переповідає: „Скрізь мова російська — в установах, готелі, ресторані, на вулиці — скрізь. Книжки української не докупишся. Ніде нема, крім пропаґандивної літератури. Провідниця інтуриста дає туристам фальшиві інформації про Україну. Наприклад, привівши туристів до пам'ятника Богданові Хмельницькому, інтуристка сказала. — „Це великий український вождь і дипломат. Це він підписав договір з російським царем Петром Великим, присягаючи Москві підданство України". І так на кожному кроці перекручують історичні факти. Скрізь відчувається тверда лапа московського медведя".

ПОМЕР РОМАНІСТ ВАСИЛЬ КУЧЕР

Як повідомила „Молодь України", 18 квітня помер письменник Василь Кучер (1911 - 1967), член компартії, родом з Житомирщини, орденоносець. З багатьох нарисів і повістей В. Кучера можуть в кращих частинах, як документи доби, служити уривки з роману „Голод" та до певної міри роман „Устим Кармелюк". Де помер і де похований Василь Кучер — за совєтською звичкою, не подано.

АБІТУРІЄНТИ КУРСІВ УКРАЇНОЗНАВСТВА В ТОРОНТІ, КАНАДА

АБІТУРІЄНТИ КУРСІВ УКРАЇНОЗНАВСТВА
СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКОЇ ШКОЛИ, ТОРОНТО

ФОТО STEVEN

Одинадцятого лютого відбувся на Курсах Українознавства Свято-Миколаївської Школи в Торонті іспит зрілости. В залі новозбудованої, з модерним влаштуванням школи — атмосфера хвилювання, тривоги, вижидання. Не диво, це перша матура в цій школі! В присутності предсідників матури о. д-ра Б. Липського, мґр-а Зенона Зеленого, членів матуральної комісії — д-ра Я. Пастернака, о. І. Сиротинського, мґр. Я. Зорич, мґр. В. Кузя, мистця М. Левицького, мґр-а М. Поронюка, мґр-а Н. Попіль склали учні іспити з предметів: релігії, літератури, історії, географії, археології, мистецтва. Іспити зложили: Веретельник Юрій, Волошин Богдан, Гарапа Юрій, Гарапа Надія, Грабовецька Оксана, Гучок Ярослава, Гуцайлюк Ірина, Заяць Ярослав, Лопушанський Володимир, Малецька Христя, Мусій Марта, Пашинськ и й Ігор, Поронюк Юрій, Симанів Петро, Стельмах Оксана, Танчак Наталія, Турчиневич Роман і Фецич Оля.

Гостями під час матури були Преосвященніші Владики Кир Ісидор і Кир Андрій Сапеляк з Арґентини.

Після матурального іспиту у прибраній квітами залі відбувся обід. Преосвященніших Владик вітав піснями хор Курсів Українознавства під диригентурою студентки музичного Факультету торонтського університету Квітки Зорич. На прийнятті були приявні члени матуральної комісії, абсольвенти, їхні батьки, гості. Під час прийняття промовляли обидва Владики, о. д-р Липський, мґр. Зелений, мґр-а Зорич. Від імени Батьківського Комітету вітав матурантів інж. М. Цибульський. По дружньому склав ґратуляції старшим друзям учень IV-го року Орест Федорович. Від матурантів промовляв Юрій Веретельник. У своєму слові наш абсольвент сказав: „Ця школа була нам рідним, виплеканим українським середовищем. Українськість середовища нашої школи ми завжди з пошаною будемо берегти, вказувати на неї, як на зразок повноцінної релігійно - національної твердині виховання і знання".

Наші випускники раділи в почутті належного виконання своїх обов'язків! Не менше учнів раділи батьки, вчителі, гості. Раділи, що налиті добром, любов'ю і знанням юні серця і уми перших матурантів цієї школи помандрують шляхами дальшої науки і праці, шляхами творчого, конструктивного, багатогранного у к р а ї н с ь кого життя! (яз)

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п. АМАЛІЇ з МОДРИЦЬКИХ РУБЕЛЬ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в суботу, 24-го квітня 1967 р.

о год. 8-ій рано
в українській католицькій церкві
св. о. МИКОЛАЯ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
РОДИНА

✝

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Односельчанами, що в понеділок, 24-го квітня 1967 року, прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоївся в Бозі, в Брукліні, Н. Й., після тяжкої недуги

бл. п.

о. ЙОСИФ РЕЙНАРОВИЧ

Покійний народжений 21-го квітня 1886 р. в Україні. Рукоположений єпископом Чеховичем в Перемишлі 1905 р. Протягом свого блаженного життя, Покійний був парохом в Боляновичах, Коритниках та Лопушниці, Україна.

ЄРЕЙСЬКІ ПАРАСТАСИ будуть відправлені у вівторок 25-го і середу 26-го квітня ц. р. о год. 7:30 веч. в церкві св. Духа, N. 5th Street, Brooklyn, N.Y.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ будуть відправлені в четвер 27-го квітня 1967 року в тій же Церкві о год. 9-ій ранку. Після Служби Божої Тлінні Останки будуть перевезені до Катедри Непорочного Зачаття Пр. Д. Марії у Філядельфії, Па., а в П'ЯТНИЦЮ, 28-го квітня 1967 р. о год. 9-ій рано на цвинтар у Факс Чейс.

В глибокому смутку:

син — ЙОСИФ з Родиною
син — РОМАН з дружиною ОЛЕНОЮ та внуком ЗЕНОНОМ
син — ЛЕВ з дружиною МАРІЄЮ та внуками АННОЮ і ЮРКОМ
син — АЛЕКСАНДЕР з дружиною ТЕТЯНОЮ та внуками АЛЕКСАНДРОМ і МАРІЄЮ
брат — АЛЕКСАНДЕР і
сестра — ОЛЕНА в Краю
та Родина в Америці

✝

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що у вівторок, 25-го квітня 1967 року о год. 2-ій ранку в Брукліні, Н. Й. при 194 Hale Ave., упокоївся в Бозі наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДО

бл. п.

ГРИГОРІЙ НАГАЙКО

проживши 66 років, б. вояк Армії УНР.

ПАНАХИДА в середу, 26-го квітня ц. р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОН в четвер, 27-го квітня 1967 р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до Української Православної Церкви св. Володимира в Ню Йорку при 82 вул., а відтак на Український Цвинтар у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

дружина — ФРЕНСІ
донька — АННА ЛОЖКА
зять — ВАСИЛЬ
і три внуки

✝

З сумом повідомляємо, що дня 22-го квітня 1967 року розпрощався з тим світом в місті Шикаго, Ілл.

бл. п.

Дир. ГЕНРИХ КОВАЛЬ

довголітній директор народної школи, голова Надзірної Ради Окружного Кооперативного Союзу, Районової Молочарні, член Дирекції Украінбанку та господарський референт Окружного Комітету в Калуші, член Ревізійної Комісії „Маслосоюз", член Управи „Взаїмної Помочі Українських Учителів" у Львові та член інших українських товариств та установ в краю та на еміграції.

ПОХОРОНИ Покійного відбулися у вівторок, 25-го квітня 1967 р. в годині 9:30 рано в Шикаго, Ілл з похоронного заведення В. Музики і Син до Катедри св. о. Миколая, а опісля на цвинтар св. о. Миколая.

КАЛУШАНИ

В ДЕВ'ЯТУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ МОГО НЕЗАБУТНЬОГО ЧОЛОВІКА

бл. п.

д-ра ОЛЕКСАНДРА ПЛІТАСА

БУДЕ ВІДСЛУЖЕНА

ПАНАХИДА

ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ

в неділю, 7-го травня 1967 р.

о год. 1:00 дня
на МІСЦІ ЙОГО ВІЧНОГО СПОЧИНКУ
на УКРАЇНСЬКОМУ ЦВИНТАРІ
в БАВНД БРУКУ, Н. Дж.
ДРУЖИНА

У П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ НЕЗАБУТНЬОГО МУЖА І БАТЬКА

бл. п. ВОЛОДИМИРА КРИВОКУЛЬСЬКОГО

мґра фармації, старшини УГА
будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в середу, 3-го травня 1967 р.

о 7-ій год. рано
в УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЦЕРКВАХ:
РИМ, Італія, ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. НЮ ЙОРК, Н. Й., ПІТСФІЛД, Масс.

Дружина — МЕЛЯНІЯ
Дочка — МАРІЯ

Замість квітів на могилу

сл. п. Лідії Чубатої

Незабутньої Дружини нашого дорогого Проф. Романа Чубатого, зложили 60.00 долярів

на хворих і старших віком у Німеччині:

ІГОР В. ЗЕЛИК, ОРЕСТ ПОПОВИЧ, ЗЕНОН СНИЛИК, СВЯТОСЛАВ і МАРТА з БАБИЧІВ ТРОФИМЕНКИ, ЯРОСЛАВА з ҐЕРУЛЯКІВ ТУРКЕВИЧ і НАДІЯ з КІҐІЧАКІВ ХОМА.

Замість квітів на могилу
Незабутньої Голови Марійської Дружини в Реґенсбурґу
бл. п. ОЛЬГИ КАШУБИНСЬКОЇ
складають 15.00 долярів
на Український Католицький Університет у Римі
Олена ШИЯН
Володимира КАВКА

Замість квітів на могилу

бл. п. ОСИПИ ГАЄЦЬКОЇ

складають 20.00 долярів
на Український Католицький Університет у Римі
д-р Богдан і Орися ПАНЧУКИ

Українознавча стипендія УНСоюзу в Манітобському університеті

Вінніпеґ. — 12-го квітня закінчилися виклади, семінарі і вправи в Департаменті Славістики Манітобського університету. Між ґрадуантами цієї академічної школи є перші випускники Б. А. з українською як головним предметом студій і як побічним. Всіх студентів славістики було 130. Три кандидати закінчили післяґрадуаційні студії: В. Єліпченко (теза для М. А.: „Назовництво Гоголя"), В. Карпяк — (теза „Марко Вовчок і Турґенев"), Л.Лоеб — (теза: „П Куліш"). Департамент очолював проф. Я. Рудницький, членами навчального збору були почесний проф. д-р Огієнко (Митрополит Іларіон),проф. Яр. Розумний, проф. Г. Віббе, д-р І. Ґерус-Тарнавецька, о. д-р Ол. Баран. Асистентом-помічником був А. Журавський. Крім цього в Департаменті працювали співробітники над етимологічним словником на бюджеті стипендії Канадійської Ради (Кенада Кавнсіл). Усний іспит із української мови здав успішно й одержав диплом О. Філь. У зв'язку з визнанням української мови як матрикуляційної при вписі на університет, (а не як досі як кредитованого елективного предмету), збільшився попит за курсами й у цьогорічній Літній Школі Манітобського університету (в липні й серпні) введено крім російської курс української мови ч. 52.91, призначений для студентів і майбутніх учителів українознавства в публічних і приватних школах у Канаді. Для студентів українознавства є стипендії, уфундовані українськими установами, як Український Народний Дім, Клюб Українських Професіоналістів і Діловиків, Кредитівка „Карпатія" (дві стипендії), Читальня „Просвіти" всі в Вінніпеґу й Український Народний Союз (УНС) із Джерзі Сити в Америці. Крім цього є стипендії поодиноких громадян: Меморіяльні В. Свистуна, А. Савули, М. Погорецького та особиста Данила Загарії, члена Університетської Управи (Борд оф Ґовернорс). Союз Українок Канади дає щороку нагороду за найкращий есей з української мові (в сумі $50.), чим спричиняється до самостійної праці студентів-україністів на базі змагання за рівень літературної мови.

З відгуку на антиамериканську книжку

Товариства „Знання" в Києві, яке займається пропаґандою (антирелігійною, антиамериканською та ін.) випустило нову „працю" під наголовком „Отруйне жало імперіялізму", скеровану проти ЗДА. В журналі „Україна" з березня з'явилася велика рецензія, в якій між ін., сказано: „Автори книжки викривають ворожу, підривну діяльність американського імперіялізму проти Радянського Союзу, інших соціялістичних країн, показують, як з цією метою використовуються різні воєнні блоки — НАТО, СЕАТО, СЕНТО. Повітряне і космічне шпигунство, таємне засилання шпигунів, диверсантів та терористів, ідеологічна і політична диверсії — ось ті підступні засоби, до яких постійно вдаються агресивні імперіялістичні кола США у своїй ворожій діяльності проти країн соціялізму. Праця М. Коростаренка і А. Кобзаренка „Отруйне жало імперіялізму" написана з класових позицій, вона викриває підступні дії американських агресорів, виховує в читача почуття революційної пильності і в цьому її цінність".

УВАН пам'яті Арсена Шумовського

З приводу смерти члена-кореспондента УВАН сл. п. інж. Арсена Шумовського в Торонті (6. 4. 1967) відбулося в УВАН у Вінніпеґу жалібне засідання 14-го квітня, присвячене пам'яті Покійного. Зібрання відкрив Президент УВАН проф. д-р Яр. Рудницький і, після вшанування Покійного однохвилинною мовчанкою та ставанням з місць, довшу доповідь про його життя та заслуги для української громади виголосив проф. М. Боровський. Після цього поділилися спогадами про Покійного д-р М. І. Мандрика, пані К. Антонович, д-р М. Марунчак і пан С. Мухин. Від УВАН висловлено Родині Шумовських співчуття з приводу великої втрати.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 29-го КВІТНЯ 1967 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори 183 Відд. ім. гетьмана Ів. Мазепи о год. 7-ій веч. в УНДомі при вул. Martin. Проситься чл. прибути на ці збори де буде обговорено відзначення Ювілею нашого Відділу в 1967 році. — Управа.

ЗУСТРІЧ ІЗ МАТІР'Ю

Головнокомандувач збройних сил ЗДА ген. Вільям К. Вестморленд вітається із своєю матір'ю під час короткої зустрічі на летовищі в Колюмбії,Савт Каролайна.

В Болівії між комуністичними партизанами зловили приятеля Кастра

Ля Паз, Болівія. — З урядових кол повідомили, що проурядові війська зловили між комуністичними партизанами визначного французького комуніста, особистого приятеля кубинського диктатора Фіделя Кастра. Представник уряду відмовився подати ближчі інформації про цього комуністичного в'язня, але здогадуються, що ним є Жюль Дебрей, якого ще минулого тижня захопили в полон урядові війська в битві з комуністичними партизанами, що відбулася недалеко місцевости Якундей. Представник французької амбасади в столиці Болівії потвердив, що він дістав потвердження цієї вістки від представника болівійського уряду. Французький дипломат не дістав позволення бачитися з цим французом, ані не знає, чи він був поранений, чи ні. Дебрей мав уже довший час виступати в різних місцевостях в Південній Америці, де комуністи ведуть підривну акцію проти демократичних урядів. Дебрей писав численні статті, співпрацюючи з Кастром, про підривну боротьбу в країнах Латинської Америки. Він давав інформації про Кубу французькому письменникові екзистенціялістові Жанові - Поль Сартрові, коли він писав книжку в 1961-му році під заголовком „Сартр про Кубу". В битві, в якій зловлено цього француза, мали брати участь також визначні комуністи з Арґентини й Англії. Мати Дебре живе тимчасово на Кубі.

ТАРЗАН, Ч. 5800. Боротьба з крокодилем!

WITH A CHALLENGING ROAR, THE APE-MAN DREW HIS KNIFE AND LEAPED FOR THE SLIMY SAURIAN!

TARZAN HAD NOW TO JOCKEY FOR POSITION TO VANQUISH THIS VICIOUS FOE!!

Із криком-викликом мавполюд витягнув ніж і скочив проти слизької ящірки!

Тарзан мав тепер обдурити крокодила і зайняти таке становище, щоб перемогти злобного ворога!